Prospekt Informacyjny 2018 Nationale-Nederlanden Otwartego Funduszu Emerytalnego

zarządzanego przez Nationale-Nederlanden Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A. z siedzibą w Warszawie przy ul. Topiel 12.

Internet: www.nn.pl/dla-ciebie/emerytura-i-finanse/ofe.html

Prospekt informacyjny został sporządzony w dniu 8 maja 2019 roku w Warszawie

nationale nederlanden

Szanowni Państwo,

Przedstawiamy Państwu Prospekt Informacyjny Nationale-Nederlanden Otwartego Funduszu Emerytalnego („Fundusz") za 2018 rok. Zawiera on informacje o wynikach inwestycyjnych, sprawozdanie finansowe, aktualny Statut oraz deklarację zasad polityki inwestycyjnej i celu inwestycyjnego Funduszu.

Wyniki dotychczasowej działalności inwestycyjnej Funduszu

Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny rozpoczął działalność inwestycyjną 20 maja 1999 roku. W tym dniu Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekazał pierwsze składki, a wartość jednostki rozrachunkowej została ustalona zgodnie z przepisami prawa na 10 zł. W dniu 31 grudnia 2018 roku wartość bilansowa jednostki rozrachunkowej wyniosła 44.19 zł.

Wartość jednostki rozrachunkowej w dniu bilansowym poprzedzającym wycenę o 3 lata, tj. w dniu 31 grudnia 2015 r. wyniosła 37.44 zł, co oznacza stopę zwrotu za ostatnie trzy lata (31.12.2015 – 31.12.2018) w wysokości 18.03%.

Wartość jednostki rozrachunkowej w dniu bilansowym poprzedzającym wycenę o 5 lat, tj. w dniu 31 grudnia 2013 r. wyniosła 39.65 zł, co oznacza stopę zwrotu za ostatnie pięć lat (31.12.2013 – 31.12.2018) w wysokości 11.45%.

Wartość jednostki rozrachunkowej w dniu bilansowym poprzedzającym wycenę o 10 lat, tj. w dniu 31 grudnia 2008 r. wyniosła 25.80 zł, co oznacza stopę zwrotu za ostatnie dziesięć lat (31.12.2008 – 31.12.2018) w wysokości 71.28%.

Z ostatniego oficjalnego rankingu opublikowanego przez Komisję Nadzoru Finansowego w 2018 roku, dotyczącego stóp zwrotu w okresie 36 miesięcy, wynika, że średnia ważona stopa zwrotu wszystkich otwartych funduszy emerytalnych za okres od 30.09.2015 do 28.09.2018 wyniosła 18.826%. W tym okresie Fundusz osiągnął stopę zwrotu w wysokości 18.564%.

Stopień realizacji ustawowych celów działalności Funduszu

Rok 2018 na światowych rynkach kapitałowych rozpoczął się w bardzo optymistycznych nastrojach, jednak upłynął pod znakiem obniżania oczekiwań uczestników rynku co do wzrostu gospodarczego oraz wyników spółek.

Wskaźniki wyprzedzające w najważniejszych światowych gospodarkach konsekwentnie sygnalizowały pogarszanie koniunktury gospodarczej. W końcówce roku dominować zaczął wręcz pogląd o nieuchronnie zbliżającym się głębokim spowolnieniu gospodarczym na całym świecie, co mogło wiązać się z obserwowanym krachem na amerykańskim rynku akcji oraz z niepokojącym wypłaszczeniem krzywej dochodowości w USA (inaczej mówiąc z obniżeniem rentowności obligacji długoterminowych do poziomu rentowności obligacji krótkoterminowych, co może być interpretowane jako sygnał nadchodzącej recesji).

W obliczu pogarszających się nastrojów światowe rynki akcji znalazły się w trendzie spadkowym. Zapanowało przekonanie o nieuchronności nadejścia rynku niedźwiedzia. Pozostałe klasy aktywów także charakteryzowało zachowanie, które można określić jako związane z oczekiwaniami na pogorszenie tempa wzrostu gospodarczego lub wręcz recesję. Obserwowaliśmy spadki rentowności obligacji oraz spadki cen surowców. Źródłem negatywnych nastrojów na rynkach kapitałowych były przede wszystkim:

- zwrot USA w kierunku protekcjonistycznej polityki gospodarczej, a w szczególności tzw. wojna handlowa na linii USA-Chiny,
- wspomniana spadkowa tendencja wskaźników wyprzedzających,
- wycofywanie się głównych banków centralnych z luzowania ilościowego, jastrzębia retoryka FED wraz z przejściem do fazy podwyżek stóp procentowych,
- sam fakt długiego (bardzo zaawansowanego) cyklu ekspansji gospodarczej na tle statystyk historycznych.

Co ciekawe, rynek amerykański bardzo długo opierał się tendencjom obserwowanym na całym świecie. Było to związane ze wzmacnianiem się dolara (konsekwencja podwyżek stóp procentowych), wysoką dynamiką zysków spółek (dzięki obniżeniu podatków) oraz wąską ale znaczącą grupą spółek technologicznych (tzw. FANG), która osiągała kolejne szczyty niezależnie od negatywnych zjawisk w koniunkturze gospodarczej.

Ostatecznie wszystkie najważniejsze indeksy światowe odnotowały ujemne stopy zwrotu. W Stanach Zjednoczonych indeks szerokiego rynku S&P500 spadł o 7,0%, a indeks giełdy technologicznej Nasdaq obniżył się o 4,6%. W Europie indeks największych spółek DJ Euro Stoxx przecenił się o 15,3%. Przecena okazała się szczególnie dotkliwa dla rynku niemieckiego. DAX zniżkował o 18,3%. Kapitał odpływał także z rynków wschodzących. Indeks mierzący koniunkturę na giełdach gospodarek rozwijających się (MSCI EM) spadł o 16,9%.

Zachowanie polskiego rynku akcji było zbliżone do tendencji obserwowanych na rynkach wschodzących lub na rynkach europejskich. Główny indeks giełdowy WIG spadł w 2018 roku o 9,5%, stopa zwrotu indeksu największych spółek WIG20 wyniosła minus 7,5%. Niestety w segmencie małych i średnich spółek na GPW mieliśmy do czynienia z głęboką przeceną. Nałożyło się tutaj kilka czynników, zarówno o charakterze fundamentalnym (np. pogorszenie koniunktury na rynkach eksportowych, wzrost kosztów pracy) jak i technicznym (wysokie umorzenia funduszy inwestujących w akcje). Indeks spółek średnich mWIG40 spadł o 19,3%, a indeks najmniejszych spółek sWIG80 obniżył się aż o 27,6%.

Tendencje na rynkach globalnych oraz problemy w sektorze małych i średnich spółek okazały się niestety silniejsze od bardzo dobrych wyników makroekonomicznych polskiej gospodarki. W 2018 roku

Produkt Krajowy Brutto wzrósł o 5,1%. Motorem wzrostu była solidna konsumpcja oraz ożywienie inwestycji.

Na koniec 2018 roku w skład portfela Funduszu wchodziły następujące kategorie lokat: akcje, obligacje komunalne, obligacje BGK, obligacje korporacyjne (w tym emitowane przez banki), obligacje Europejskiego Banku Inwestycyjnego, kwity depozytowe, listy zastawne, depozyty bankowe.

W aktywach Funduszu akcje stanowiły 86.55%, w tym akcje spółek notowanych na rynku regulowanym w państwach innych niż RP 5.21%, obligacje BGK 2.19%, obligacje jednostek samorządu terytorialnego 0.37%, obligacje Europejskiego Banku Inwestycyjnego 3.23%, obligacje korporacyjne 2.49%, kwity depozytowe 0.13%, zaś listy zastawne 1.36%. Pozostałe lokaty stanowiły depozyty bankowe 3.40%.

Planowane krótko- i długoterminowe kierunków rozwoju działalności lokacyjnej Funduszu

Największy wpływ na stopę zwrotu Funduszu, ze względu na strukturę jego aktywów, ma zachowanie się rynku akcji. Pierwszy kwartał 2019 roku przyniósł zaskakująco mocne odbicie na rynkach światowych. Było to szczególnie widoczne na rynku amerykańskim, gdzie S&P500 zbliżył się ponownie do historycznych szczytów. Również w na giełdzie warszawskiej miało miejsce dynamiczne odbicie indeksów, w szczególności sWIG80 i mWIG40.

Wydaje się, że poprawę światowej koniunktury giełdowej na początku 2019 roku można wiązać z wyraźną zmianą retoryki banków centralnych, które dostrzegły konieczność powrotu do luźnej polityki monetarnej w obliczu słabnięcia wiodących gospodarek. Pojawiły się także nadzieje na dalsze przedłużenie rekordowo długiego cyklu gospodarczego na świecie dzięki stymulacji fiskalnej w Chinach lub na szybkie i pomyślne zakończenie sporu handlowego pomiędzy Chinami właśnie a Stanami Zjednoczonymi.

Jesteśmy jednak ostrożni w ocenie dalszych perspektyw dla rynku w dalszej części roku. Nasze obawy budzi wyraźne spowolnienie makroekonomiczne na świecie, a w szczególności w Europie, które z dużą dozą prawdopodobieństwa przełoży się na spowolnienie tempa wzrostu gospodarczego w Polsce. W obliczu spowolnienia banki centralne będą zapewne odsuwać w czasie dalsze podwyżki stóp procentowych, jednakże póki co kontynuowana jest polityka zmniejszania rekordowo wysokich bilansów tych banków (odwracanie skutków polityki tzw. luzowania ilościowego), co ogranicza płynność na światowych rynkach kapitałowych.

Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny będzie kontynuował politykę inwestycyjną ukierunkowaną na długoterminową maksymalizację osiąganej stopy zwrotu przy jednoczesnej ścisłej kontroli ryzyka inwestycyjnego. Fundusz będzie dążył do odpowiedniego doboru poziomu alokacji aktywów w instrumenty akcyjne oraz dłużne, w szczególności w zależności od oczekiwań co do koniunktury na rynku akcji. Wybierając inwestycje do portfela akcji, Fundusz będzie kierował się oczekiwaniami co do perspektyw rozwoju poszczególnych sektorów i spółek. Poza akcjami Fundusz będzie lokował swoje aktywa głównie w papiery dłużne emitowane przez spółki (finansowe i niefinansowe), kierując się oczekiwaną relacją potencjalnego zysku do ryzyka, obejmującego między innymi ryzyko kredytowe emitenta, jak również ryzyko zmiany spreadu kredytowego w wyniku zmian rynkowych.

Pewien wpływ na krótkoterminowe i długoterminowe kierunki działalności Funduszu mogą mieć zmiany legislacyjne dotyczące działalności otwartych funduszy emerytalnych, zapowiedziane przez przedstawicieli Rządu na drugą połowę 2019 roku. Miałyby one polegać na transferze aktywów tych funduszy na prywatne Indywidualne Konta Emerytalne, jednakże długoterminowy charakter inwestycji zostałby zachowany.

Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Funduszu

Ryzyko związane z przyjętą strategią inwestycyjną – przyjęta strategia inwestycyjna Funduszu związana jest z występowaniem następujących rodzajów ryzyka:

1) ryzyko rynkowe – ryzyko zmian cen instrumentu finansowego wynikających ze zmian koniunktury na danym rynku;
2) ryzyko kredytowe – ryzyko niewywiązania się emitenta z przyjętych zobowiązań, w szczególności spłaty odsetek lub rat kapitałowych;
3) ryzyko rozliczenia – ryzyko błędnego lub opóźnionego rozliczenia transakcji albo nierozliczenia transakcji. Nie można wykluczyć sytuacji, w której nierozliczenie, a także nieprawidłowe lub nieterminowe rozliczenie transakcji przez jedną ze stron (tj. Fundusz lub kontrahenta Funduszu) spowoduje utratę części Aktywów Funduszu;
4) ryzyko płynności – ryzyko niedostatecznej płynności na rynku, utrudniającej lub uniemożliwiającej zawarcie przez Fundusz transakcji nabycia lub zbycia określonych lokat w wielkości wynikającej z realizacji zakładanej polityki inwestycyjnej, a także utrudniającej lub uniemożliwiającej dokonanie rzetelnej wyceny tego instrumentu finansowego;
5) ryzyko walutowe – ryzyko zmian kursu złotego względem walut obcych, w których Fundusz zawiera transakcje lub w których denominowane są aktywa Funduszu. Ryzyko to przejawia się potencjalną możliwością spadku rentowności inwestycji dokonywanych w instrumenty notowane na zagranicznych rynkach papierów wartościowych lub denominowanych w walutach obcych, w wyniku aprecjacji waluty krajowej względem waluty obcej;
6) ryzyko związane z przechowywaniem aktywów – ryzyko bezpieczeństwa deponowania instrumentów finansowych; przechowywaniem aktywów zajmuje się depozytariusz, który musi spełniać odpowiednie kryteria w zakresie bezpieczeństwa kapitałowego. W szczególnych przypadkach depozytariusz korzysta z usług innych podmiotów (subdepozytariuszy) zajmujących się przechowywaniem papierów wartościowych (np. niektóre obligacje). Istnieje ryzyko,

że depozytariusz lub subdepozytariusz nie wywiążą się z ciążących na nich obowiązków związanych z przechowywaniem aktywów, w szczególności mających wpływ na terminy rozliczenia zawartych transakcji. Mimo przepisów prawa chroniących Fundusz przed skutkami upadłości depozytariusza, nie można również wykluczyć sytuacji, w której postawienie depozytariusza lub subdepozytariusza w stan likwidacji lub upadłości będzie wywierać negatywny skutek na wartość aktywów Funduszu lub doprowadzi do utraty części aktywów Funduszu;

7) ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków – ryzyko związane z możliwością inwestycji znacznej części aktywów Funduszu w jednym rodzaju instrumentu finansowego lub na jednym rynku. Przeważająca część aktywów Funduszu lokowana jest w akcje na rynku krajowym, co powoduje powstanie ryzyka koncentracji rynków.

Ryzyko związane z przyjętą strategią zarządzania i szczególnymi strategiami inwestycyjnymi stosowanymi w odniesieniu do inwestycji na określonym obszarze geograficznym, w określonej branży lub sektorze gospodarczym

Z polityką inwestycyjną Funduszu wiąże się wysoki poziom ryzyka wynikający z inwestycji większości środków Funduszu w akcje. Na poziom ryzyka ma wpływ koncentracja inwestycji na rynku krajowym. Ponadto, znaczna część aktywów Funduszu może być lokowana w nieskarbowe instrumenty dłużne. Istotny poziom koncentracji w tym segmencie instrumentów dłużnych wiąże się z możliwością poniesienia strat przez Fundusz lub istotnego obniżenia stopy zwrotu w przypadku cyklicznego pogorszenia sytuacji makroekonomicznej, która ma duży wpływ na sytuację finansową przedsiębiorstw i ich wypłacalność.

Fundusz nie stosuje szczególnych strategii inwestycyjnych w odniesieniu do inwestycji w określonej branży lub sektorze gospodarczym.

Ryzyka w odniesieniu do poszczególnych kategorii lokat

Największa część aktywów Funduszu lokowana jest w akcje polskich przedsiębiorstw. Z inwestycjami w akcje oraz inne instrumenty udziałowe, takie jak prawa poboru czy prawa do akcji, związanych jest szereg ryzyk. Wyrażają się one przede wszystkim w znaczącym wahaniu cen akcji i innych instrumentów o charakterze udziałowym w porównaniu do innych, mniej ryzykownych kategorii lokat (ryzyko rynkowe). Przyjęta przez Fundusz strategia nastawiona na długi horyzont inwestowania powoduje, że krótkookresowe wahania cen są mniej istotne.
W analizach poprzedzających zakup akcji uwzględniamy między innymi:

- ryzyko makroekonomiczne – atrakcyjność inwestowania w akcje uzależniona jest od stanu koniunktury gospodarczej zarówno w kraju, jak i za granicą. Zatem inwestycje w akcje narażone są na szereg ryzyk związanych z niebezpieczeństwem zahamowania wzrostu gospodarczego, produkcji przemysłowej, popytu globalnego, jak również związanych z nimi zmian w poziomie stóp procentowych oraz innych wskaźników makroekonomicznych;
- ryzyko przedmiotu działalności i konkurencji – niektóre przedsiębiorstwa mogą należeć do branż schyłkowych, co może negatywnie wpływać na ich wycenę rynkową. Potencjalny wzrost konkurencji w branży może obniżyć wyniki finansowe firmy i cenę akcji;
- ryzyko finansowe emitenta – w zależności od wiarygodności kredytowej oraz pozycji finansowej emitenta istnieje ryzyko niewypłacalności. Zmiana pozycji finansowej emitenta na rynku lub ograniczenie perspektyw jego rozwoju mogą mieć negatywny wpływ na cenę jego akcji;
- ryzyko płynności – w przypadku niektórych walorów niewielka skala obrotów na rynku uniemożliwia szybką reakcję inwestycyjną bez znaczącego wpływu na cenę tych papierów;
- ryzyko zmian regulacji prawnych, w tym podatkowych – częste zmiany regulacji prawnych, a w szczególności dotyczących podatków, ceł, działalności gospodarczej oraz udzielanych koncesji, zezwoleń, mogą mieć istotny wpływ na sytuację finansową emitentów, a zatem ceny akcji.

Fundusz posiada także akcje spółek zagranicznych. Z tymi lokatami związane są ryzyka opisane w przypadku akcji polskich przedsiębiorstw. Dodatkowo występuje ryzyko zmiany kursów walut. Ryzyko rynkowe związane z akcjami oraz ryzyko walutowe w niektórych okolicznościach częściowo się kompensują, w związku z czym dywersyfikacja portfela Funduszu poprzez nabywanie akcji spółek zagranicznych może obniżać ryzyko inwestycyjne w porównaniu z sytuacją, gdy cały portfel inwestowany jest na krajowym rynku akcji.

Fundusz nie może inwestować aktywów w papiery dłużne emitowane przez podmioty takie jak Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, a także rządy i banki centrale innych państw. Fundusz może jednak nabywać papiery dłużne innych emitentów, w szczególności papiery dłużne przedsiębiorstw, certyfikaty depozytowe banków, listy zastawne (i ich zagraniczne odpowiedniki), obligacje przychodowe (i ich zagraniczne odpowiedniki), a także papiery dłużne emitowane przez jednostki samorządu terytorialnego oraz właściwe regionalne lub lokalne władze innych państw, przy uwzględnieniu ograniczeń wynikających z Ustawy. W przypadku tego rodzaju lokat podstawowym rodzajem ryzyka jest ryzyko kredytowe, przejawiające się możliwością pogorszenia siły finansowej emitenta, a w rezultacie obniżeniem ratingu i spadkiem ceny obligacji. W skrajnym przypadku może nastąpić bankructwo emitenta, to znaczy brak zdolności uregulowania przez emitenta swoich zobowiązań. Ponadto nieskarbowe papiery dłużne mogą być obciążone ryzykiem płynności, polegającym na niemożności zbycia lokaty bez znaczącego wpływu na cenę. Instrumenty dłużne obarczone są również ryzykiem stopy procentowej (jej wahania wpływają na opłacalność inwestycji).

Obligacje zamienne, w które może lokować Fundusz, są instrumentem hybrydowym łączącym zarówno cechy instrumentów dłużnych, jak i udziałowych. W związku z tym Fundusz, lokując w tego rodzaju instrumenty finansowe, ponosi wszystkie rodzaje ryzyk wskazane powyżej, charakterystyczne zarówno dla akcji, jak i instrumentów dłużnych. Całkowite ryzyko inwestycyjne związane z tymi lokatami jest jednak niższe niż w przypadku samych akcji.

Środki płynne Funduszu są lokowane w bankach lub dopuszczonych Ustawą instytucjach kredytowych w formie depozytów. Przy depozytach bankowych występuje ryzyko niewypłacalności banku, w szczególności utrata płynności przez bank. Ryzyko to jest ograniczane poprzez lokowanie aktywów Funduszu w bankach i instytucjach kredytowych o odpowiednim ratingu.

Inwestowanie przez Fundusz w kwity depozytowe dotyczące akcji spółek związane jest z dodatkowymi rodzajami ryzyka w porównaniu z bezpośrednim zakupem akcji. Ryzyka te obejmują w szczególności ryzyko kraju emitenta akcji, potencjalnie mniejszą płynność kwitów depozytowych na rynku regulowanym w porównaniu z płynnością akcji, możliwość opóźnienia w przekazaniu dywidendy z tytułu akcji spółki lub zmniejszenia jej wysokości w wyniku zastosowania niekorzystnych zasad opodatkowania lub wystąpienia różnic kursowych, możliwość opóźnienia w publikacji informacji dotyczących spółki, ryzyko ograniczenia praw głosu z akcji reprezentowanych przez kwity depozytowe, a także ryzyko uznania banku depozytowego za prawowitego właściciela akcji skutkujące utartą akcji reprezentowanych przez kwity depozytowe na skutek ich zajęcia przez wierzycieli. Powyższe ryzyka mogą powodować, że Fundusz poniesie stratę lub stopa zwrotu z nabytych kwitów depozytowych okaże się istotnie niższa w porównaniu ze stopą zwrotu z tytułu zakupu akcji odpowiednich spółek.

Fundusz może również lokować aktywa w jednostkach uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych lub specjalistycznych funduszy inwestycyjnych otwartych, certyfikatach inwestycyjnych emitowanych przez fundusze inwestycyjne zamknięte, a także tytułach uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania typu otwartego lub typu zamkniętego mających siedzibę na terytorium państw wskazanych w Ustawie. Fundusze inwestycyjne i inne instytucje wspólnego inwestowania, których tytuły uczestnictwa mogą być przedmiotem lokat Funduszu, dokonują lokat na rynkach finansowych, z którymi związane są wszystkie ryzyka opisane powyżej. W związku z możliwością dokonywania przez Fundusz lokat w tytuły uczestnictwa, ryzyka te są również pośrednio ponoszone przez Członków Funduszu. Błędy w wycenie tytułów uczestnictwa będących przedmiotem lokat Funduszu mogą wywierać wpływ na wycenę jednostek rozrachunkowych Funduszu. Umarzanie tytułów uczestnictwa może podlegać różnym ograniczeniom mającym wpływ na możliwość zbycia tego rodzaju lokat przez Fundusz. Zawieszenie oficjalnej wyceny, wprowadzenie ograniczeń lub wystąpienie opóźnień w umarzaniu tytułów uczestnictwa lub w przekazaniu Funduszowi środków z tytułu tych umorzeń może powodować straty dla Funduszu lub skutkować trudnością w dokonaniu prawidłowej wyceny aktywów Funduszu.

Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z członkostwem w Funduszu

Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w jednostki rozrachunkowe, z uwzględnieniem czynników mających wpływ na poziom ryzyka związanego z inwestycją – Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego wskazanego powyżej. Istnieje ryzyko, że Fundusz nie osiągnie zamierzonego celu, a tym samym członek Funduszu nie osiągnie zakładanej stopy zwrotu z inwestycji w jednostki rozrachunkowe Funduszu, w szczególności z powodu zmaterializowania się jednego lub większej ilości ryzyk inwestycyjnych opisanych w prospekcie informacyjnym Funduszu lub ryzyk związanych z członkostwem w Funduszu opisanych poniżej.

Ryzyko związane z zawarciem określonych umów – specyfika zawieranych umów o obsługę Funduszu i jego członków, w tym umów z agentem transferowym, powoduje możliwość nieprawidłowego wywiązywania się przez te podmioty z podjętych zobowiązań, w szczególności poprzez błędy w prowadzeniu rachunków zawieranych z członkami Funduszu, błędy lub opóźnienia w przeliczaniu wpłaconych składek członków Funduszu oraz rozpatrywaniu dyspozycji i innych dokumentów członków Funduszu.

Ryzyko związane ze szczególnymi warunkami zawartych przez Fundusz transakcji – niektóre zawierane przez Fundusz transakcje mogą powodować dodatkowy wzrost ryzyka, co w szczególności dotyczy transakcji, których rozliczenie nie jest prowadzone za pośrednictwem izby rozrachunkowej.

Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których członek Funduszu nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ – następujące zdarzenia związane z działalnością Funduszu mogą mieć negatywny wpływ na indywidualną stopę zwrotu z inwestycji w jednostki rozrachunkowe uzyskaną przez członka Funduszu: otwarcie likwidacji Funduszu, przejęcie zarządzania Funduszem przez inne powszechne towarzystwo emerytalne, zmiana depozytariusza lub podmiotu obsługującego Fundusz, połączenie Funduszu z innym funduszem, a także zmiana polityki inwestycyjnej Funduszu.

Ryzyko niewypłacalności gwaranta – Fundusz nie udziela gwarancji na rzecz innych podmiotów. Istnieje jednak ryzyko, że podmiot, który udzielił gwarancji w odniesieniu do nabytych przez Fundusz instrumentów finansowych, nie wywiąże się ze swoich zobowiązań, co będzie się wiązało z możliwością poniesienia straty przez Fundusz.

Ryzyko inflacji – wzrost inflacji może spowodować spadek realnej stopy zwrotu z posiadanych w portfelu Funduszu instrumentów dłużnych, jak również spadek wartości tych inwestycji. W przypadku wzrostu inflacji trudniej

będzie członkowi Funduszu ochronić realną wartość zgromadzonego kapitału.

Ryzyko związane z regulacjami prawnymi dotyczącymi Funduszu, w szczególności w zakresie prawa podatkowego – jednym z najważniejszych czynników prowadzenia działalności gospodarczej jest otoczenie prawne. Niekorzystne zmiany w regulacjach prawnych (w szczególności w systemie emerytalnym, podatkowym, w systemie obrotu papierami wartościowymi) mogą negatywnie wpływać na rentowność instrumentów finansowych, możliwość realizacji przez Fundusz celu inwestycyjnego lub stopę zwrotu osiągniętą przez członka Funduszu. Należy przy tym podkreślić, że zmiany w systemie prawnym mogą mieć charakter nagłego i znaczącego pogorszenia parametrów gospodarczych, przyczyniając się do gwałtowanych ruchów cen na rynku. Ponadto istnieje ryzyko zmian otoczenia ekonomiczno-prawnego, w jakim funkcjonuje Fundusz, powodujących zwiększenie kosztów pokrywanych z aktywów Funduszu, w tym w wyniku zwiększenia kosztów prowadzenia działalności związanej z obsługą Funduszu. Zmiany przepisów prawa lub ich interpretacji mogą istotnie ograniczać zasady i zakres inwestycji dopuszczalnych w otwartych funduszach emerytalnych, a także warunki zawierania przez Fundusz umów, których przedmiotem są określone instrumenty finansowe.

Wymieniono jedynie najistotniejsze obszary kontroli ryzyka związanego z przyjętą polityką inwestycyjną. Główną metodą zmniejszania ogólnego ryzyka portfela pozostaje zróżnicowanie dokonywanych lokat. Odpowiednie standardy i procedury podejmowania decyzji inwestycyjnych oraz kontroli ryzyka stosowane przez Nationale-Nederlanden OFE zapewniają profesjonalne zarządzanie powierzonymi nam środkami finansowymi.

Mamy nadzieję, że powyższe informacje są wyczerpującym podsumowaniem minionego roku, a przyjęta strategia inwestycyjna i osiągane wyniki potwierdzają słuszność dokonanego przez Państwa wyboru.

Więcej informacji na temat naszego Funduszu znajdą Państwo na stronie internetowej: www.nn.pl/ofe oraz pod numerem telefonu: 801 20 30 40.

Zapraszamy także do skorzystania z aplikacji internetowej n-serwis Nationale-Nederlanden, która umożliwia stały dostęp do rachunku Nationale-Nederlanden OFE. Dzięki niej można m.in. sprawdzić aktualne saldo i historię rachunku OFE, wypełnić i wydrukować wniosek o zmianę danych osobowych, a także zaktualizować adres korespondencyjny oraz zmienić dane osób uposażonych.

Z wyrazami szacunku,

Grzegorz Chłopek
Prezes Zarządu

Szymon Ożóg
Wiceprezes Zarządu

Grzegorz Łętocha
Członek Zarządu

Spis treści

Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny Sprawozdanie finansowe
za rok obrotowy kończący się dnia 31 grudnia 2018 roku 8
1. Wprowadzenie do rocznego sprawozdania finansowego 9
2. Bilans 12
3. Rachunek zysków i strat 13
4. Zestawienie zmian w aktywach netto 14
5. Zestawienie zmian w kapitale własnym 15
6. Zestawienie portfela inwestycyjnego 16
7. Dodatkowe informacje i objaśnienia 22
Oświadczenie Depozytariusza 27
Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego Funduszu 28
Statut Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny 33
Deklaracja zasad polityki inwestycyjnej i celu inwestycyjnego Nationale-Nederlanden
Otwartego Funduszu Emerytalnego („Fundusz”) 38

Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny Sprawozdanie finansowe za rok obrotowy kończący się dnia 31 grudnia 2018 roku

nationale nederlanden

1. Wprowadzenie do rocznego sprawozdania finansowego

1.1. Podstawowe informacje o Nationale-Nederlanden Otwartym Funduszu Emerytalnym oraz Nationale-Nederlanden Powszechnym Towarzystwie Emerytalnym S.A.

Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny (Fundusz) zarządzany jest przez Nationale-Nederlanden Powszechne Towarzystwo Emerytalne Spółka Akcyjna (Towarzystwo) z siedzibą w Warszawie przy ul. Topiel 12. Towarzystwo wpisane jest do Rejestru Przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000042153.

Towarzystwo reprezentowane jest przez Zarząd w następującym składzie: Grzegorz Chłopek Prezes Zarządu, Szymon Ożóg Wiceprezes Zarządu, Grzegorz Łętocha Członek Zarządu.

Fundusz został utworzony w 1999 roku na podstawie zezwolenia Urzędu Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi, obecnie Komisja Nadzoru Finansowego (KNF) i został wpisany do rejestru funduszy emerytalnych prowadzonego przez Sąd Okręgowy w Warszawie 23 kwietnia 1999 r pod numerem RFe 4.

Fundusz działa na podstawie Ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 roku o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, t.j. Dz.U.2018.1906 z późn.zm. (zwana dalej ustawą o funduszach emerytalnych) oraz Statutu Funduszu (www.nn.pl/emerytura/ofe).

1.2. Cel inwestycyjny oraz stosowane ograniczenia inwestycyjne

Przedmiotem działalności Funduszu jest gromadzenie środków pieniężnych i ich lokowanie z przeznaczeniem na wypłatę członkom Funduszu po osiągnięciu przez nich wieku emerytalnego

Celem inwestycyjnym Funduszu jest wzrost wartości aktywów Funduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.

Polityka inwestycyjna Funduszu ukierunkowana jest na długoterminową maksymalizację osiąganej stopy zwrotu przy jednoczesnej ścisłej kontroli ryzyka inwestycyjnego.

Działalność inwestycyjną funduszu jest zgodna z art.141 ustawy o funduszach emerytalnych oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 2014 r. w sprawie dodatkowych ograniczeń w zakresie prowadzenia działalności lokacyjnej przez fundusze emerytalne, Dz.U.2014.139.

Stosowane ograniczenia inwestycyjne funduszu są zgodne z art. 142 i art. 144 ustawy o funduszach emerytalnych oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 17 stycznia 2014 roku w sprawie określenia maksymalnej części aktywów otwartego funduszu emerytalnego jaka może zostać ulokowana w poszczególnych kategoriach lokat, Dz.U.2014.116.

1.3. Sprawozdanie finansowe

Niniejsze roczne sprawozdanie finansowe Funduszu sporządzone zostało za okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r., zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości z 29 września 1994 r. t.j. Dz.U.2019.351 (ustawa o rachunkowości), Rozporządzeniem Ministra Finansów z 24 grudnia 2007 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy emerytalnych, t.j. Dz.U.2015.1675 (rozporządzenie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości), Rozporządzeniem Rady Ministrów z 9 marca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad wyceny aktywów i zobowiązań funduszy emerytalnych, Dz.U.2004.51.493 z późn.zm. (rozporządzenie w sprawie wyceny).

1.4. Depozytariusz

Funkcję Depozytariusza dla Funduszu pełni Bank Handlowy w Warszawie S.A. z siedzibą w Warszawie, przy ul. Senatorskiej 16.

1.5. Agent Transferowy

Rejestr Członków Funduszu, w ramach którego otwierane są poszczególne rachunki, prowadzi Nationale-Nederlanden Usługi Finansowe S.A. z siedzibą w Warszawie przy ul. Topiel 12.

1.6. Istotne założenia polityki rachunkowości Funduszu

Zasady rachunkowości przyjęte przez Fundusz oraz metodologia wyceny aktywów Funduszu są zgodne z przepisami ustawy o rachunkowości, rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy emerytalnych oraz rozporządzenia w sprawie wyceny.

Aktywa i zobowiązania

Aktywa i zobowiązania Funduszu wycenia się a wartość aktywów netto wylicza się na każdy dzień wyceny, według stanów i wartości aktywów i zobowiązań na koniec tego dnia.

Wartość aktywów netto Funduszu ustala się pomniejszając wartość aktywów Funduszu o jego zobowiązania.

Członkowie Funduszu nie odpowiadają za jego zobowiązania.

Składki wpłacone do Funduszu, nabyte za nie lub w związku z nimi prawa i pożytki z tych praw stanowią jego aktywa.

Wycena aktywów i zobowiązań Funduszu następuje według wartości rynkowej, z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny o której mowa w §2 rozporządzenia w sprawie wyceny.

Na dzień wyceny aktywa denominowane w walutach obcych ujmuje się w księgach rachunkowych po przeliczeniu na walutę polską, według średniego kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na dzień wyceny (www.nbp.pl).

Kapitały Funduszu

Wpłaty dokonywane na rzecz członków Funduszu (art. 95 ustawy o funduszach emerytalnych), na rachunek rezerwowy (art. 181 ustawy o funduszach emerytalnych) oraz na rachunek premiowy (art. 182a ustawy o funduszach emerytalnych) są ujmowane na dzień ich otrzymania. Środki otrzymane są przeliczane na jednostki rozrachunkowe w najbliższym dniu wyceny po otrzymaniu wpłaty na rachunek pieniężny według wartości jednostki rozrachunkowej na dzień, w którym po raz pierwszy możliwe jest przyporządkowanie otrzymanych składek poszczególnym członkom.

Środki wpłacone, których nie można przyporządkować konkretnym członkom Funduszu, są ujmowane na rachunku przeliczeniowym, jako środki do wyjaśnienia. Po wyjaśnieniu, którego członka Funduszu dotyczą, są przeliczane na jednostki rozrachunkowe według wartości jednostki rozrachunkowej ustalonej na dzień, w którym zostały przyporządkowane.

Do dnia otrzymania wpłaty na rachunek premiowy środki należne od Towarzystwa ujmuje się jako należności od Towarzystwa oraz wykazuje jako zobowiązanie z tytułu nieprzeliczonych jednostek rozrachunkowych.

Portfel inwestycyjny

Nabycie lub zbycie składników portfela inwestycyjnego ujmuje się w księgach rachunkowych w dacie zawarcia transakcji/umowy potwierdzającej jej dokonanie.

Nabyte składniki portfela inwestycyjnego ujmowane są w księgach rachunkowych według ceny nabycia. Składniki portfela nabyte nieodpłatnie posiadają cenę nabycia równą zero.

W przypadku dłużnych papierów wartościowych, ich wartość nominalną oraz wartość naliczonych odsetek ujmuje się w księgach rachunkowych łącznie.

Papiery wartościowe notowane na rynku wyceny są wyceniane w oparciu o kurs wyceny z dnia wyceny wg rozporządzenia w sprawie wyceny. W przypadku braku kursu wyceny z dnia wyceny papiery wartościowe są wyceniane w oparciu o kurs wyceny z ostatniego dnia, w którym został ustalony. Papiery wartościowe są wyceniane w oparciu o średnią dzienną cenę transakcji ważoną wolumenem obrotu.

Dłużne papiery wartościowe nienotowane na rynku wyceny wyceniane są według kosztu amortyzowanego lub w cenie nabycia wraz z doliczeniem odsetek należnych na dzień wyceny albo w oparciu o model wyceny, którego założenia Fundusz zobowiązany jest przekazać do KNF.

Papiery wartościowe będące przedmiotem umowy pożyczki stanowią składnik portfela inwestycyjnego

Wierzytelności z tytułu depozytu, pożyczki lub kredytu wycenia się, według sumy wartości nominalnej i odsetek naliczonych do dnia wyceny zgodnie z zasadą memoriału z godnie z art.6 ustawy o rachunkowości.

Należne odsetki od lokat i rachunków nalicza się odpowiednio na każdy dzień kalendarzowy, począwszy od dnia następującego po dniu ujęcia lokaty lub salda w księgach rachunkowych.

Należne odsetki od zakupionych papierów wartościowych ujmowane są w księgach Funduszu w dniu rejestracji dowodu zakupu do momentu rozliczenia w wartości z dnia rozliczenia. W przypadku sprzedaży papierów wartościowych wraz z odsetkami należnymi, z tytułu posiadania tych walorów należne odsetki ujmowane są w dniu rejestracji dowodu sprzedaży w wartości przypadającej na dzień rozliczenia.

Aktywa lokowane za granicą wycenia się wg zasad wyceny aktywów krajowych po przeliczeniu na walutę polską według średniego kursu waluty obcej, w jakiej aktywa te są denominowane, ogłaszanego przez NBP w dniu wyceny.

Zrealizowane różnice kursowe przy sprzedaży składników portfela inwestycyjnego ujmuje się odpowiednio w zrealizowanym zysku/ stracie z inwestycji. Niezrealizowane różnice kursowe powstałe w związku z wyceną składników portfela inwestycyjnego ujmuje się odpowiednio w niezrealizowanym zysku/ stracie z inwestycji.

Zysk/ stratę ze zbycia składników portfela inwestycyjnego wylicza się, przypisując sprzedanym składnikom najwyższą wartość w cenie nabycia lub najwyższą wartość w cenie nabycia powiększoną o amortyzację w przypadku instrumentów wycenianych metodą amortyzacji liniowej.

Należną dywidendę z akcji notowanych na rynku regulowanym ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień, w którym akcje te po raz pierwszy były notowane bez dywidendy, lecz nie wcześniej niż w dniu podjęcia stosownych uchwał przez Walne Zgromadzenie spółki.

Różnice kursowe powstałe od innych niż portfel inwestycyjny składników aktywów i zobowiązań wpływają odpowiednio na przychody operacyjne lub koszty operacyjne.

Należne odsetki od składników portfela inwestycyjnego prezentowane są w bilansie w pozycji „Portfel inwestycyjny", poza odsetkami od depozytów bankowych, które są prezentowane w pozycji „Należności z tytułu odsetek".

Amortyzację premii od dłużnych papierów wartościowych ujmuje się w portfelu inwestycyjnym poprzez zmniejszenie ceny nabycia oraz zwiększenie kosztów amortyzacji premii.

Odpis dyskonta od dłużnych papierów wartościowych ujmuje się w portfelu inwestycyjnym poprzez zwiększenie wartości nabycia oraz przychodów z odpisu dyskonta.

W przypadku notowania papierów wartościowych jednocześnie na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą (dual listing), ich wycena jest dokonywana na podstawie notowań na terytorium RP. W sytuacji gdy wolumen obrotu danego instrumentu finansowego na rynku krajowym jest poniżej 10% wolumenu obrotu na najbardziej płynnym rynku zagranicznym zmieniany jest rynek wyceny z polskiego na zagraniczny. Jeżeli wolumen obrotu danego waloru spółki na rynku krajowym wzrośnie do powyżej 20% wolumenu obrotu na najbardziej płynnym rynku zagranicznym przywrócona zostaje wycena oparta o notowania na terytorium RP.

Koszty i opodatkowanie

Koszty operacyjne Funduszu obejmują ustalone w Statucie Funduszu koszty zarządzania Funduszem przez Towarzystwo (§19 Statutu Funduszu) oraz koszty związane z przechowywaniem aktywów Funduszu, stanowiące równowartość wynagrodzenia depozytariusza (§18 Statutu Funduszu).

Koszty z tytułu wynagrodzenia Towarzystwa, rachunku premiowego i opłat dla depozytariusza są ujmowane jako bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i naliczane za każdy dzień kalendarzowy.

Koszty związane z działalnością Funduszu, które nie mogą być pokrywane z aktywów Funduszu, podlegają refinansowaniu przez Towarzystwo.

Zgodnie z art. 137 ust 3 ustawy o funduszach emerytalnych Fundusz może pokrywać ze swoich aktywów, koszty wynikające z ponoszonych danin publicznoprawnych zgodnie z obowiązującymi przepisami podatkowymi w krajach, w których emitenci spółek znajdujących się w portfelu Funduszu mają swoje siedziby, jeżeli ich ponoszenie jest związane z prowadzoną przez Fundusz działalnością statutową i z których uiszczania Fundusz nie jest zwolniony.

Zgodnie z Ustawą z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, t.j. Dz.U.2018.1509 z późn.zm. Fundusz odprowadza podatek od kwot wypłaconych po śmierci członka otwartego funduszu emerytalnego wskazanej przez niego osobie lub członkowi jego najbliższej rodziny, w rozumieniu przepisów ustawy o funduszach emerytalnych.

Na podstawie Ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, t.j. Dz.U.2018.1036 z późn.zm. fundusze emerytalne są zwolnione z podatku dochodowego od osób prawnych.

Nienależnie otrzymane składki z ZUS

Zgodnie z art. 100a ustawy o funduszach emerytalnych, Fundusz zobowiązany jest do zwrotu do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nienależnie otrzymanej składki. Kwotę nienależnej składki ustala się w wysokości przekazanej przez ZUS nominalnej wartości składki wraz z nominalną wartością odsetek za opóźnienie. Fundusz umarza jednostki rozrachunkowe uzyskane za nienależnie otrzymaną składkę. Zwracana kwota, powiększona o nominalną wartość opłat pobranych przez Towarzystwo, nie może być niższa od nominalnej wartości nienależnie otrzymanej składki, powiększonej o odsetki określone w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U.2019.0.300). Uzupełnienie do nominału finansuje Towarzystwo. Zwrotu nienależnie otrzymanej składki dokonuje się przez potrącenie ze składek przekazywanych przez ZUS do Funduszu.

1.7. Zmiany w stosowanych zasadach rachunkowości

Brak zmian.

1.8. Zmiany w otoczeniu prawnym dotyczącym działalności NN OFE

Brak zmian.

1.9. Zdarzenia po dacie bilansowej

Brak zdarzeń.

1.10. Kontynuowanie działalności przez Fundusz

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności w okresie co najmniej dwunastu miesięcy od daty bilansowej.

2. Bilans

BILANS (W PLN)		31.12.2017	31.12.2018
I	**Aktywa**	**44 639 300 067,78**	**39 780 676 822,34**
1	Portfel inwestycyjny	44 470 868 164,57	39 668 389 798,04
2	Środki pieniężne:	59 842 933,27	80 192 990,69
a)	na rachunkach bieżących	25 178,76	16 069 366,56
b)	na rachunku przeliczeniowym	59 817 754,51	56 293 624,13
	- na rachunku wpłat	58 561 616,60	55 128 159,92
	- na rachunku wypłat	1 256 137,91	1 165 464,21
	- do wyjaśnienia	0,00	0,00
c)	na pozostałych rachunkach	0,00	7 830 000,00
3	Należności	108 588 969,94	32 094 033,61
a)	z tytułu zbytych składników portfela inwestycyjnego	98 153 273,47	22 829 910,13
b)	z tytułu dywidend	6 867 709,15	7 122 342,67
c)	z tytułu pożyczek	0,00	0,00
d)	z tytułu odsetek	3 567 987,32	2 141 780,81
e)	od towarzystwa	0,00	0,00
f)	z tytułu wpłat na rachunek premiowy	0,00	0,00
g)	pozostałe należności	0,00	0,00
4	Rozliczenia międzyokresowe	0,00	0,00
II	**Zobowiązania:**	**62 654 617,81**	**32 688 169,96**
1	Z tytułu nabytych składników portfela inwestycyjnego	27 626 718,96	2 503 760,87
2	Z tytułu pożyczek i kredytów	0,00	0,00
3	Wobec członków	469,35	469,35
4	Wobec towarzystwa	16 908 699,88	16 971 826,11
5	Wobec depozytariusza	404 570,58	411 670,59
6	Z tytułu nieprzeliczonych jednostek na rachunku rezerwowym	0,00	0,00
7	Z tytułu nieprzeliczonych jednostek na rachunku premiowym	0,00	0,00
8	Pozostałe zobowiązania	16 575 898,16	12 332 430,81
9	Rozliczenia międzyokresowe	1 138 260,88	468 012,23
III	**Aktywa netto (I-II)**	**44 576 645 449,97**	**39 747 988 652,38**
IV	**Kapitał funduszu**	**7 896 255 398,23**	**7 215 191 925,45**
V	**Kapitał rezerwowy**	**-33 337 813,15**	**-33 337 813,15**
VI	**Kapitał premiowy**	**4 533 517,28**	**5 055 129,39**
VII	**Zakumulowany nierozdysponowany wynik finansowy**	**36 709 194 347,61**	**32 561 079 410,69**
1	Zakumulowany nierozdysponowany wynik z inwestycji	18 655 165 954,60	19 521 912 591,21
2	Zakumulowany nierozdysponowany zrealizowany zysk (strata) z inwestycji	4 716 385 417,81	4 542 070 018,66
3	Niezrealizowany zysk (strata) z wyceny inwestycji	13 337 642 975,20	8 497 096 800,82
4	Zakumulowane przychody z tytułu pokrycia szkody	0,00	0,00
VIII	**Kapitał i zakumulowany nierozdysponowany wynik finansowy, razem (IV+V+VI+VII)**	**44 576 645 449,97**	**39 747 988 652,38**

3. Rachunek zysków i strat

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT (W PLN)		01.01.2017-31.12.2017	01.01.2018-31.12.2018
I	**Przychody operacyjne**	**933 048 546,43**	**1 077 470 795,31**
1	Przychody portfela inwestycyjnego	925 498 710,20	1 067 995 304,90
a)	Dywidendy i udziały w zyskach	752 584 258,49	922 580 095,81
b)	Odsetki, w tym	172 914 451,71	145 415 209,09
	- odsetki od dłużnych papierów wartościowych	122 513 762,92	118 154 957,02
	- odsetki od depozytów bankowych i bankowych papierów wartościowych	50 400 688,79	27 260 252,07
	- pozostałe	0,00	0,00
c)	Odpis dyskonta od dłużnych papierów wartościowych nabytych poniżej wartości nominalnej	0,00	0,00
d)	Przychody z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów	0,00	0,00
e)	Przychody z tytułu udzielonych pożyczek w papierach wartościowych	0,00	0,00
f)	pozostałe przychody portfela inwestycyjnego	0,00	0,00
2	Przychody ze środków pieniężnych na rachunkach bankowych	483 140,71	401 376,74
3	Różnice kursowe dodatnie powstałe w związku z wyceną praw majątkowych wynikających ze składników portfela inwestycyjnego, a także środków pieniężnych, należności oraz zobowiązań denominowanych w walutach państw będących członkami UE lub stronami umowy o EOG, lub członkami OECD	6 959 373,45	8 779 155,47
4	Pozostałe przychody	107 322,07	294 958,20
II	**Koszty operacyjne**	**214 255 945,96**	**210 724 158,70**
1	Koszty zarządzania funduszem	180 284 772,81	176 250 321,64
2	Koszty zasilenia rachunku premiowego	25 763 492,20	24 918 637,53
3	Koszty wynagrodzenia depozytariusza	4 914 190,85	4 957 083,67
4	Koszty portfela inwestycyjnego, w tym	0,00	0,00
a)	amortyzacja premii od dłużnych papierów wartościowych nabytych powyżej wartości nominalnej	0,00	0,00
b)	pozostałe koszty inwestycyjne	0,00	0,00
5	Koszty zaciągniętych pożyczek i kredytów	0,00	0,00
6	Przychody z tytułu uzupełnienia aktywów funduszu środkami zgromadzonymi na rachunku premiowym	-15 828 086,16	-13 241 784,37
7	Różnice kursowe ujemne powstałe w związku z wyceną praw majątkowych wynikających ze składników portfela inwestycyjnego, a także środków pieniężnych, należności oraz zobowiązań denominowanych w walutach państw będących członkami UE lub stronami umowy o EOG, lub członkami OECD	11 757 504,46	9 643 336,56
8	Koszty danin publicznoprawnych	4 352 647,22	8 180 733,82
9	Pozostałe koszty	3 011 424,58	15 829,85
III	**Wynik z inwestycji (I-II)**	**718 792 600,47**	**866 746 636,61**
IV	**Zrealizowany i niezrealizowany zysk (strata)**	**6 641 638 826,25**	**-5 014 861 573,53**
1	Zrealizowany zysk (strata) z inwestycji	457 440 721,93	-174 315 399,15
2	Niezrealizowany zysk (strata) z wyceny inwestycji	6 184 198 104,32	-4 840 546 174,38
V	**Wynik z operacji (III+IV)**	**7 360 431 426,72**	**-4 148 114 936,92**
VI	**Przychody z tytułu pokrycia szkody**	**0,00**	**0,00**
VII	**Wynik finansowy (V + VI)**	**7 360 431 426,72**	**-4 148 114 936,92**

4. Zestawienie zmian w aktywach netto

ZESTAWIENIE ZMIAN W AKTYWACH NETTO (W PLN)		01.01.2017-31.12.2017	01.01.2018-31.12.2018
A	**Zmiana wartości aktywów netto**		
I	**Wartość aktywów netto na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego**	**37 556 208 274,86**	**44 576 645 449,97**
II	**Wynik finansowy w okresie sprawozdawczym (razem), w tym:**	**7 360 431 426,72**	**-4 148 114 936,92**
1	Wynik z inwestycji	718 792 600,47	866 746 636,61
2	Zrealizowany zysk (strata) z inwestycji	457 440 721,93	-174 315 399,15
3	Niezrealizowany zysk (strata) z wyceny inwestycji	6 184 198 104,32	-4 840 546 174,38
4	Przychody z tytułu pokrycia szkody	0,00	0,00
III	**Zmiany w kapitale w okresie sprawozdawczym, w tym**	**-339 994 251,61**	**-680 541 860,67**
1	Zwiększenia kapitału z tytułu wpłat przeliczonych na jednostki rozrachunkowe	1 116 743 562,54	1 135 550 336,99
2	Zmniejszenia kapitału z tytułu umorzenia jednostek rozrachunkowych	1 456 737 814,15	1 816 092 197,66
IV	**Łączna zmiana wartości aktywów netto w okresie sprawozdawczym (II+III)**	**7 020 437 175,11**	**-4 828 656 797,59**
V	**Wartość aktywów netto na koniec okresu sprawozdawczego (I+IV)**	**44 576 645 449,97**	**39 747 988 652,38**
B	**Zmiana liczby jednostek rozrachunkowych**		
I	**Zmiana liczby jednostek rozrachunkowych w okresie sprawozdawczym, w tym:**		
1	liczba wszystkich jednostek rozrachunkowych na początek okresu sprawozdawczego	921 132 003,5353	913 959 887,1190
2	liczba wszystkich jednostek rozrachunkowych na koniec okresu sprawozdawczego	913 959 887,1190	899 415 340,9245
3	liczba jednostek rozrachunkowych na rachunku rezerwowym na początek okresu sprawozdawczego	0,0000	0,0000
4	liczba jednostek rozrachunkowych na rachunku rezerwowym na koniec okresu sprawozdawczego	0,0000	0,0000
5	liczba jednostek rozrachunkowych na rachunku premiowym na początek okresu sprawozdawczego	91 424,7291	93 960,8634
6	liczba jednostek rozrachunkowych na rachunku premiowym na koniec okresu sprawozdawczego	93 960,8634	92 053,5337
II	**Zmiana wartości aktywów netto na jednostkę rozrachunkową**		
1	Wartość aktywów netto na jednostkę rozrachunkową na początek okresu sprawozdawczego	40,77	48,77
2	Wartość aktywów netto na jednostkę rozrachunkową na koniec okresu sprawozdawczego	48,77	44,19
3	Procentowa zmiana wartości aktywów netto na jednostkę rozrachunkową w okresie sprawozdawczym	19,62%	-9,39%
4	Minimalna wartość aktywów netto na jednostkę rozrachunkową w okresie sprawozdawczym	40,84	42,50
5	Maksymalna wartość aktywów netto na jednostkę rozrachunkową w okresie sprawozdawczym	49,48	51,17
6	Wartość aktywów netto na jednostkę rozrachunkową na ostatni dzień wyceny w okresie sprawozdawczym	48,77	44,19

5. Zestawienie zmian w kapitale własnym

ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM (W PLN)		01.01.2017-31.12.2017	01.01.2018-31.12.2018
I	**Kapitały razem funduszu na początek okresu sprawozdawczego**	**37 556 208 274,86**	**44 576 645 449,97**
1	Kapitał funduszu na początek okresu sprawozdawczego	8 237 246 400,88	7 896 255 398,23
1.1	Zmiany w kapitale funduszu	-340 991 002,65	-681 063 472,78
a)	zwiększenia z tytułu	1 081 344 228,31	1 099 057 373,49
	- wpłat członków	1 073 147 284,41	1 091 331 318,95
	- otrzymanych wpłat transferowych	8 147 169,76	7 717 260,56
	- pokrycia szkody	0,00	0,00
	- pozostałe	49 774,14	8 793,98
b)	zmniejszenia z tytułu	1 422 335 230,96	1 780 120 846,27
	- wypłat transferowych	7 451 508,18	5 542 816,65
	- wypłat osobom uprawnionym	39 683 181,26	28 285 922,87
	- wypłaty do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu ustalenia prawa do okresowej emerytury kapitałowej oraz innych wypłat realizowanych na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	1 288 391 187,57	1 698 943 134,96
	- zwrotu błędnie wpłaconych składek	86 809 349,38	47 348 971,78
	- pozostałe	4,57	0,01
1.2	Kapitał funduszu na koniec okresu sprawozdawczego	7 896 255 398,23	7 215 191 925,45
2	Kapitał rezerwowy funduszu na początek okresu sprawozdawczego	-33 337 813,15	-33 337 813,15
2.1	Zmiany w kapitale rezerwowym	0,00	0,00
a)	zwiększenia z tytułu	9 988 671,39	11 380 819,65
	- wpłat towarzystwa	0,00	0,00
	- przeniesienia środków z rachunku premiowego	9 988 671,39	11 380 819,65
b)	zmniejszenia z tytułu	9 988 671,39	11 380 819,65
	- wypłat na rzecz towarzystwa	10 054 705,31	11 187 635,83
	- pozostałe	-66 033,92	193 183,82
2.2	Kapitał rezerwowy funduszu na koniec okresu sprawozdawczego	-33 337 813,15	-33 337 813,15
3	Kapitał premiowy funduszu na początek okresu sprawozdawczego	3 536 766,24	4 533 517,28
3.1	Zmiany w kapitale premiowym	996 751,04	521 612,11
a)	zwiększenia z tytułu	25 410 662,84	25 112 143,85
	- wpłat towarzystwa	25 410 662,84	25 112 143,85
	- pozostałe	0,00	0,00
b)	zmniejszenia z tytułu:	24 413 911,80	24 590 531,74
	- zasilenia rachunku rezerwowego	9 988 671,39	11 380 819,65
	- zasilenia funduszu	15 828 086,16	13 241 784,37
	- pozostałe	-1 402 845,75	-32 072,28
3.2	Kapitał premiowy funduszu na koniec okresu sprawozdawczego	4 533 517,28	5 055 129,39
4	Wynik finansowy	36 709 194 347,61	32 561 079 410,69
II	**Kapitały razem w dyspozycji funduszu na koniec okresu sprawozdawczego**	**44 576 645 449,97**	**39 747 988 652,38**

6. Zestawienie portfela inwestycyjnego

Instrument finansowy	Stan na 31 grudnia 2017 r.				Stan na 31 grudnia 2018 r.			
	Ilość (w szt.)	Wartość nabycia (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w aktywach (w %)	Ilość (w szt.)	Wartość nabycia (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w aktywach (w %)
(12) Depozyty w bankach krajowych w walucie polskiej								
Bank Handlowy w Warszawie S.A.					1	527 821,92	527 821,92	1,33
Santander Bank Polska S.A					1	50 000,00	50 000,00	0,13
Santander Bank Polska S.A.					1	50 000,00	50 000,00	0,13
Santander Bank Polska S.A.					1	100 000,00	100 000,00	0,25
Santander Bank Polska S.A.					1	100 000,00	100 000,00	0,25
Santander Bank Polska S.A.					1	100 000,00	100 000,00	0,25
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.					1	200 000,00	200 000,00	0,50
Bank Millennium S.A.					1	65 000,00	65 000,00	0,16
Bank Millennium S.A.					1	100 000,00	100 000,00	0,25
Bank Millennium S.A.					1	35 000,00	35 000,00	0,09
Bank Handlowy w Warszawie S.A. L01	1	272 313,07	272 313,07	0,61				
Bank Millennium S.A. L02	1	75 000,00	75 000,00	0,17				
Bank Millennium S.A. L03	1	125 000,00	125 000,00	0,28				
Bank Polska Kasa Opieki S.A L04	1	200 000,00	200 000,00	0,45				
Bank Zachodni WBK S.A. L05	1	50 000,00	50 000,00	0,11				
Bank Zachodni WBK S.A. L06	1	100 000,00	100 000,00	0,22				
Bank Zachodni WBK S.A. L07	1	100 000,00	100 000,00	0,22				
Bank Zachodni WBK S.A. L08	1	100 000,00	100 000,00	0,22				
Bank Zachodni WBK S.A. L09	1	100 000,00	100 000,00	0,22				
Bank Zachodni WBK S.A. L10	1	100 000,00	100 000,00	0,22				
Bank Zachodni WBK S.A. L11	1	150 000,00	150 000,00	0,34				
Bank Zachodni WBK S.A. L12	1	299 000,00	299 000,00	0,67				
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. L13	1	50 000,00	50 000,00	0,11				
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. L14	1	75 000,00	75 000,00	0,17				
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. L15	1	80 000,00	80 000,00	0,18				
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. L16	1	80 000,00	80 000,00	0,18				
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. L17	1	90 000,00	90 000,00	0,20				
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. L18	1	100 000,00	100 000,00	0,22				
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. L19	1	150 000,00	150 000,00	0,34				
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. L20	1	225 000,00	225 000,00	0,50				
(13) Depozyty w bankach krajowych w walutach państw UE, EOG i OECD								
Bank Handlowy w Warszawie S.A. – L01 – TRY					1	0,00	0,00	0,00
Bank Handlowy w Warszawie S.A. – L02 – SEK					1	0,12	0,12	0,00
Bank Handlowy w Warszawie S.A. – L03 – NOK					1	0,33	0,33	0,00
Bank Handlowy w Warszawie S.A. – L04 – GBP					1	2,54	2,54	0,00
Bank Handlowy w Warszawie S.A. – L05 – RON					1	2 345,99	2 345,99	0,01
Bank Handlowy w Warszawie S.A. – L06 – HUF					1	19 729,35	19 729,35	0,05
(14) Obligacje inne niż wymienione w pkt 11, bankowe papiery wartościowe lub listy zastawne, emitowane przez Bank Gospodarstwa Krajowego								
BGK0118	7 000	6 962,30	7 071,33	0,02				
BGK0219	315 000	316 089,12	318 241,35	0,71	315 000	316 089,12	317 538,90	0,80
BGK1019	44 993	45 160,87	45 389,39	0,10	44 993	45 160,87	45 297,60	0,11
BGK0919	500 000	509 300,00	509 105,00	1,14	500 000	509 300,00	508 825,00	1,28
(15)Listy zastawne								
HPA19	50 000	50 000,00	50 404,50	0,11				
HPA32	5 000	500 000,00	500 547,80	1,12	5 000	500 000,00	505 244,55	1,27
LZII01	14 600	14 791,26	14 850,68	0,03	14 600	14 791,26	14 789,07	0,04
LZII02	19 550	19 911,68	20 062,80	0,04	19 550	19 911,68	19 959,38	0,05
(16) Dłużne papiery wartościowe emitowane przez jednostki samorządu terytorialnego będące przedmiotem oferty publicznej								
M.St. Warszawa WAW 1019 – 25/10/2019	138 281	131 715,42	152 096,65	0,34	138 281	131 715,42	146 425,75	0,37
M.St. Warszawa WAW 0922 – 23/09/2022	453	430,35	538,49	0,00	453	430,35	527,25	0,00
EIB0518	37 778	135 165,77	131 542,49	0,29				
EIB0618	55 000	198 225,07	191 143,02	0,43				
(17) Dłużne papiery wartościowe emitowane przez jednostki samorządu terytorialnego, niebędące przedmiotem oferty publicznej								
EIB0521	1 250 500	1 236 700,52	1 274 334,53	2,85	1 250 500	1 236 700,52	1 285 340,99	3,23
(19) Zabezpieczone całkowicie dłużne papiery wartościowe emitowane przez inne podmioty niż jednostki samorządu terytorialnego, będące przedmiotem oferty publicznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej								
MMP0520	1 365	102 390,22	104 624,19	0,23				
ORBIS0620	58 000	58 000,00	57 809,76	0,13	58 000	58 000,00	58 486,04	0,15
(21) Zabezpieczone całkowicie obligacje i inne dłużne papiery wartościowe podmiotów innych niż jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki, niebędące przedmiotem oferty publicznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej								
RONSON 0518	3 284	329,48	332,34	0,00				
(23) Niezabezpieczone całkowicie obligacje i inne dłużne papiery wartościowe, dla których podmiotami zobowiązanymi do spełnienia świadczeń są spółki notowane na rynku regulowanym na terytorium RP								
Bank Ochrony Środowiska S.A. –18/05/2021	1 871	18 710,00	18 937,10	0,04				

Instrument finansowy	Stan na 31 grudnia 2017 r.				Stan na 31 grudnia 2018 r.			
	Ilość	Wartość nabycia	Wartość bieżąca	Udział w aktywach	Ilość	Wartość nabycia	Wartość bieżąca	Udział w aktywach
	(w szt.)	(w tys. zł)	(w tys. zł)	(w %)	(w szt.)	(w tys. zł)	(w tys. zł)	(w %)
Getin Noble Bank S.A. – 29/06/2018	949	94 913,50	93 772,17	0,21				
Globe Trade Centre S.A. – 30/04/2018	435	14 422,50	14 712,48	0,03				
Globe Trade Centre S.A. – 11/03/2019	5 989	57 644,13	62 237,03	0,14	5 989	19 214,75	20 348,71	0,05
Bank Millennium S.A. – 22/06/2018	60 000	60 406,20	60 327,00	0,14				
Polski Koncern Naftowy Orlen S.A. – 02/04/2018	80 000	8 008,80	8 100,80	0,02				
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. – 28/08/2027	16	1 600,00	1 623,21	0,00	16	1 600,00	1 630,14	0,00
Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A. – 29/07/2027	850	85 155,00	88 000,36	0,20				
Alior Bank S.A. – 31/03/2021	75 000	75 000,00	79 678,50	0,18	71 000	71 000,00	74 545,03	0,19
Bank Millennium S.A. – 07/12/2027	118	59 000,00	59 167,45	0,13	118	59 000,00	59 881,49	0,15
Bank Zachodni WBK S.A. – 19/02/2018	500 000	500 000,00	503 370,00	1,13	788	394 000,00	398 680,83	1,00
Cyfrowy Polsat S.A. – 21/07/2021	157 415	157 415,00	163 798,18	0,37	157 415	157 415,00	161 210,28	0,41
Energa S.A – 18/10/2019	5	50,00	51,62	0,00	5	50,00	50,66	0,00
Erbud S.A. – 27/09/2021	40 320	40 320,00	40 828,03	0,09	40 320	40 320,00	39 751,08	0,10
Getback S.A. – 10/05/2020	333 211	31 321,83	33 391,07	0,07	246 426	23 164,04	3 326,75	0,01
Kruk S.A. – 08/06/2021	19 600	19 600,00	19 659,58	0,04	19 600	19 600,00	19 561,58	0,05
mBank S.A. – 20/12/2023	74	7 400,00	7 483,05	0,02				
mBank S.A. – 17/01/2025	1 500	150 000,00	153 433,44	0,34	1 500	150 000,00	153 712,85	0,39
(27) Akcje spółek notowanych na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej								
11 Bit Studios S.A.	139 061	24 041,53	27 258,74	0,06	89 648	14 678,58	21 459,04	0,05
AAT Holding S.A.	951 006	22 824,14	18 925,02	0,04				
AB S.A.	2 551 893	55 547,93	76 735,42	0,17	2 551 893	55 547,93	40 728,21	0,10
ABC Data S.A.	2 237 547	7 330,48	4 564,60	0,01				
AC S.A.	518 304	10 427,51	21 483,70	0,05	518 304	10 427,51	22 364,82	0,06
Agora S.A.	4 480 465	47 488,47	64 877,13	0,15	4 480 465	47 488,47	44 759,85	0,11
Alior Bank S.A.	7 611 490	415 726,90	604 276,19	1,35	9 317 377	515 346,03	498 386,50	1,25
Altus TFI S.A.	4 006 504	39 790,27	57 934,05	0,13				
Alumetal S.A.	1 521 510	56 805,83	81 994,17	0,18	1 521 510	56 805,83	64 664,18	0,16
Ambra S.A.	975 674	6 581,47	13 835,06	0,03	975 674	6 581,47	12 410,57	0,03
Amica S.A.	1 005 407	39 839,28	124 911,77	0,28	1 005 407	39 839,28	114 415,32	0,29
AmRest Holdings SE	1 101 870	36 965,56	448 923,88	1,01	10 718 700	35 167,79	428 962,37	1,08
Apator S.A.	688 834	13 830,03	18 584,74	0,04	688 834	13 830,03	16 359,81	0,04
Aplisens S.A.	388 579	3 122,54	4 938,84	0,01	216 528	1 732,59	2 254,06	0,01
Archicom S.A.	320 000	4 966,94	5 238,40	0,01	320 000	4 966,94	3 568,00	0,01
Artifex Mundi S.A.	1 040 000	23 400,00	8 517,60	0,02	1 180 000	24 450,00	4 956,00	0,01
AS Silvano Fashion Group	1 049 536	11 811,02	12 524,06	0,03	1 049 536	11 811,02	10 425,94	0,03
ASBISc Enterprises PLC	2 832 890	8 678,61	9 008,59	0,02	1 632 890	4 234,17	4 114,88	0,01
Asseco Business Solutions S.A.	1 524 532	22 754,13	41 101,38	0,09	1 567 321	23 892,04	42 787,86	0,11
Asseco Poland S.A.	4 699 019	208 462,80	208 025,57	0,47	5 225 417	231 836,10	242 302,59	0,61
Asseco South Eastern Europe S.A.	2 372 090	21 810,49	32 094,38	0,07	2 372 090	21 810,49	27 231,59	0,07
Astarta Holding NV	850 000	63 770,51	43 503,00	0,10	850 000	63 770,51	20 068,50	0,05
Atal S.A.	1 208 253	39 290,99	53 006,06	0,12	1 208 253	39 290,99	33 794,84	0,08
Atende S.A.	6 103 385	7 048,07	24 962,84	0,06	6 103 385	7 048,07	23 986,30	0,06
ATM Grupa S.A.	6 492 684	17 227,04	28 502,88	0,06	5 454 781	14 107,72	24 710,16	0,06
Atrem S.A.	826 972	6 777,99	2 017,81	0,00	826 972	6 777,99	1 075,06	0,00
Auto Partner S.A.	7 970 536	31 096,60	37 461,52	0,08	11 770 536	45 460,01	45 551,97	0,11
Avia Solutions Group AB	419 724	21 918,92	6 770,15	0,02				
Aviaam Leasing AB	2 500 000	20 000,00	13 325,00	0,03				
Banco Santander S.A.	474 479	8 959,71	10 845,34	0,02	478 336	8 959,71	8 147,16	0,02
Bank BGŻ BNP Paribas S.A.	805 152	44 444,41	54 291,40	0,12	805 152	44 444,41	38 397,70	0,10
Bank Handlowy w Warszawie S.A.	4 368 790	266 980,62	357 061,21	0,80	4 516 290	277 233,46	312 120,80	0,78
Bank Millennium S.A.	108 963 373	427 061,94	970 863,65	2,17	104 968 373	400 447,37	926 870,73	2,33
Bank Ochrony Środowiska S.A.	180 153	6 305,36	1 506,08	0,00	120 000	4 200,00	876,00	0,00
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	11 965 642	1 153 430,41	1 551 824,11	3,48	13 939 584	1 390 729,27	1 517 044,93	3,81
BBI Development S.A.	10 036 482	14 251,33	6 322,98	0,01	10 036 482	14 251,33	5 720,79	0,01
Benefit Systems S.A.	150 266	16 078,46	166 891,43	0,37	162 206	28 436,36	140 751,01	0,35
Boryszew S.A.	18 160 797	145 712,70	163 992,00	0,37	16 697 148	129 742,97	78 142,65	0,20
Boryszew S.A.	3 006 166	27 382,68	30 452,46	0,07	3 806 166	34 990,28	6 280,17	0,02
British Automotive Holding S.A.	1 368 983	297 600,96	300 341,18	0,67	1 368 983	297 600,96	156 433,69	0,39
Buwog AG	266 084	0,00	31 907,03	0,07				
Bytom S.A.	6 975 000	8 383,39	18 274,50	0,04				
Capital Park S.A.	137 190	630,57	786,10	0,00	137 190	630,57	851,95	0,00
CC Projekt S.A.	5 760 662	282 414,83	560 051,56	1,25	5 605 450	283 377,52	812 509,98	2,04
CCC S.A.	2 598 873	286 913,56	739 145,47	1,66	3 443 873	476 790,17	662 842,24	1,67
CDRL S.A.	325 792	4 854,30	7 913,49	0,02	325 792	4 854,30	7 669,14	0,02
Celon Pharma S.A.	1 466 500	23 947,95	49 890,33	0,11	1 466 500	23 947,95	46 180,09	0,12
Ceramika Nowa Gala S.A.	4 626 359	7 212,08	8 373,71	0,02	4 179 713	6 415,45	2 089,86	0,01
CEZ A.S.	1 473 032	113 914,28	119 358,02	0,27	1 473 032	113 914,28	131 844,47	0,33

Instrument finansowy	Stan na 31 grudnia 2017 r.				Stan na 31 grudnia 2018 r.			
	Ilość	Wartość nabycia	Wartość bieżąca	Udział w aktywach	Ilość	Wartość nabycia	Wartość bieżąca	Udział w aktywach
	(w szt.)	(w tys. zł)	(w tys. zł)	(w %)	(w szt.)	(w tys. zł)	(w tys. zł)	(w %)
Ciech S.A.	2 673 727	43 213,56	151 493,37	0,34	3 906 780	118 249,09	170 999,76	0,43
Coal Energy SA	3 716 595	74 331,90	2 081,29	0,00	3 361 695	67 233,90	1 210,21	0,00
Cognor Holding S.A.	1 756 121	4 073,28	2 616,62	0,01	1 601 522	3 578,12	2 546,42	0,01
Colian Holding S.A.	6 590 771	25 356,33	21 749,54	0,05				
Comarch S.A.	743 071	61 155,57	141 042,31	0,32	743 071	61 155,57	111 527,53	0,28
Comp S.A.	548 193	33 415,69	32 157,00	0,07	548 193	33 415,69	24 394,59	0,06
Construccion Polska S.A.	119 391	21 017,56	8 203,36	0,02	119 391	21 017,56	7 618,34	0,02
Cyfrowy Polsat S.A.	27 114 118	611 710,55	684 089,20	1,53	28 593 765	632 668,21	647 934,71	1,63
Decora S.A.	1 104 062	7 507,14	11 173,11	0,03	1 104 062	7 507,14	16 571,97	0,04
Dino Polska S.A.	3 334 779	210 318,44	259 812,63	0,58	3 874 945	263 494,88	367 964,78	0,92
Dom Development S.A.	267 781	11 412,67	22 916,70	0,05	567 781	37 109,14	36 394,76	0,09
Echo Investment S.A.	51 183 105	102 663,91	234 930,45	0,53	54 085 207	114 677,59	171 450,11	0,43
Elektrobudowa S.A.	469 499	27 055,29	36 015,27	0,08	252 214	4 879,63	6 552,52	0,02
Elektrotim S.A.	584 244	7 914,19	5 100,45	0,01	584 244	7 914,19	2 757,63	0,01
Elemental Holding S.A.	21 827 597	64 068,93	50 640,03	0,11	21 827 597	64 068,93	27 939,32	0,07
Emperia Holding S.A.	1 237 697	73 599,39	123 200,36	0,28				
Enea S.A.	19 320 529	258 307,24	223 924,93	0,50	18 857 111	250 892,55	186 873,97	0,47
Energa S.A.	4 494 432	45 909,06	58 652,34	0,13	7 830 996	84 294,64	68 991,07	0,17
Enter Air S.A.	1 874 841	26 247,77	53 095,50	0,12	1 874 841	26 247,77	39 840,37	0,10
Erbud S.A.	1 266 900	69 241,39	25 616,72	0,06	1 266 900	69 241,39	11 680,82	0,03
ES-System S.A.	169 863	1 167,39	441,64	0,00				
Eurocash S.A.	3 650 737	123 916,83	96 671,52	0,22	3 596 237	121 459,91	63 725,32	0,16
Europejskie Centrum Odszkodowań S.A.	707 699	12 228,77	14 054,90	0,03	698 408	12 061,21	3 715,53	0,01
Fabryka Farb i Lakierów Śnieżka S.A.	505 706	25 510,00	38 418,48	0,09	505 706	25 510,00	39 252,90	0,10
Fabryki Mebli Forte S.A.	2 390 098	71 924,19	117 927,44	0,26	1 801 190	28 141,62	40 832,98	0,10
Famur S.A.	35 349 910	115 604,49	224 471,93	0,50	46 559 332	180 780,95	255 610,73	0,64
Feerum S.A.	1 764 122	15 005,26	22 774,82	0,05	1 764 122	15 005,26	17 306,04	0,04
Ferro S.A.	4 023 711	34 240,38	66 350,99	0,15	4 023 711	34 240,38	54 923,66	0,14
Firma Oponiarska Dębica S.A.	380 264	19 754,02	39 878,29	0,09	380 264	19 754,02	33 387,18	0,08
GetBack S.A.	5 000 026	92 500,48	93 050,48	0,21				
Getin Holding S.A.	69 299 077	458 230,43	95 632,73	0,21				
Getin Noble Bank S.A.	40 687 449	0,00	65 913,67	0,15	42 021 963	2 418,15	15 548,13	0,04
Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.	2 098 599	80 069,92	97 039,22	0,22	2 098 599	80 069,92	77 039,57	0,19
GlobalWorth Poland Real Estate N.V.	15 600 000	86 607,20	83 928,00	0,19	16 014 149	88 759,46	80 070,75	0,20
Globe Trade Centre S.A.	9 178 587	65 941,33	93 162,66	0,21	14 494 816	112 322,91	120 306,97	0,30
Grupa Azoty S.A.	5 396 467	128 115,98	372 680,01	0,83	5 396 467	128 115,98	168 423,74	0,42
Grupa Azoty Zakłady Azotowe Puławy S.A.	79 590	11 570,85	12 609,44	0,03	79 590	11 570,85	5 407,34	0,01
Grupa Azoty Zakłady Chemiczne Police S.A.	148 861	1 516,44	3 099,29	0,01	148 861	1 516,44	1 979,85	0,00
Grupa Kapitałowa Immobile S.A.	4 300 000	14 845,38	16 297,00	0,04	4 300 000	14 845,38	13 416,00	0,03
Grupa Kęty S.A.	1 737 344	158 049,61	708 940,59	1,59	1 847 344	198 999,58	604 044,54	1,52
Grupa Lotos S.A.	8 461 890	165 531,43	486 304,82	1,09	9 634 403	235 581,90	848 887,25	2,13
Herkules S.A.	5 269 068	16 222,66	17 019,09	0,04	4 943 406	14 917,92	14 039,27	0,04
Hubstyle S.A.	285 000	3 420,00	119,70	0,00				
I2 Development S.A.	450 000	9 000,00	5 472,00	0,01	450 000	9 000,00	4 041,00	0,01
IMC S.A.	1 636 039	16 597,33	19 926,96	0,04	1 636 039	16 597,33	21 350,31	0,05
Immofinanz AG	13 485 233	134 697,62	120 759,21	0,27				
Impel S.A.	242 985	7 704,11	5 515,76	0,01	242 985	7 704,11	1 703,32	0,00
Impexmetal S.A.	4 734 770	19 856,69	20 596,25	0,05	4 734 770	19 856,69	14 677,79	0,04
Indykpol S.A.	397 324	32 829,11	28 976,84	0,06	397 324	32 829,11	23 839,44	0,06
ING Bank Śląski S.A.	1 580 000	268 165,98	334 422,80	0,75	1 895 221	325 820,41	353 913,57	0,89
Inpro S.A.	7 170 005	43 188,76	36 495,33	0,08	7 170 005	43 188,76	32 265,02	0,08
Inter Cars S.A.	1 316 799	113 282,41	408 234,03	0,91	1 316 799	113 282,41	274 394,58	0,69
Introl S.A.	683 216	6 470,59	3 921,66	0,01	601 541	5 693,44	1 955,01	0,00
Izoblok S.A.	160 307	27 844,53	16 104,44	0,04	160 307	27 844,53	4 453,33	0,01
Izostal S.A.	743 187	4 087,53	3 872,00	0,01	743 187	4 087,53	2 170,11	0,01
Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.	2 892 952	134 384,50	278 533,42	0,62	4 048 602	212 234,25	270 163,21	0,68
Kernel Holding S.A.	2 099 807	62 908,35	100 559,76	0,23	2 068 684	61 863,21	101 344,83	0,25
KGHM Polska Miedź S.A.	10 039 868	502 628,46	1 124 264,42	2,52	14 743 868	942 242,01	1 314 710,71	3,30
Kino Polska Tv S.A.	1 044 054	22 138,86	12 507,77	0,03	1 044 054	22 138,86	11 066,97	0,03
Komputronik S.A.	147 821	7 073,88	839,62	0,00	147 821	7 073,88	468,59	0,00
Konsorcjum Stali S.A.	244 180	14 872,12	7 611,09	0,02				
Kopex S.A.	177 714	1 621,67	687,75	0,00				
Korporacja KGL S.A.	584 211	11 100,01	12 262,59	0,03	584 211	11 100,01	7 647,32	0,02
Kredyt Inkaso S.A.	361 891	5 615,21	7 346,39	0,02	361 891	5 615,21	4 270,31	0,01
Kruk S.A.	2 043 961	122 542,75	531 491,18	1,19	2 055 492	125 542,13	322 177,82	0,81
Larq S.A.	600 000	10 532,50	9 300,00	0,02	600 000	10 532,50	3 600,00	0,01
LC Corp S.A.	62 850 228	230 106,25	172 838,13	0,39	81 545 040	274 045,05	195 708,10	0,49

Instrument finansowy	Stan na 31 grudnia 2017 r.				Stan na 31 grudnia 2018 r.			
	Ilość	Wartość nabycia	Wartość bieżąca	Udział w aktywach	Ilość	Wartość nabycia	Wartość bieżąca	Udział w aktywach
	(w szt.)	(w tys. zł)	(w tys. zł)	(w %)	(w szt.)	(w tys. zł)	(w tys. zł)	(w %)
Lena Lighting S.A.	2 862 121	19 120,82	13 280,24	0,03	2 862 121	19 120,82	7 441,51	0,02
Lentex S.A.	5 139 703	36 714,89	40 757,84	0,09	5 139 703	36 714,89	37 365,64	0,09
Libet S.A.	5 185 109	18 005,16	9 436,90	0,02	5 185 109	18 005,16	5 859,17	0,01
Livechat Software S.A.	1 590 680	63 488,49	63 102,28	0,14	1 590 680	63 488,49	40 212,39	0,10
LPP S.A.	129 134	153 411,98	1 150 926,15	2,58	115 334	72 832,32	904 830,98	2,27
Lubelski Węgiel Bogdanka S.A.	1 654 293	90 300,35	110 821,09	0,25	1 654 293	90 300,35	84 749,43	0,21
M.W. Trade S.A.	5 207	72,78	30,62	0,00				
Mabion S.A.	643 782	64 947,46	72 753,80	0,16	1 037 308	100 386,82	89 903,48	0,23
Mangata Holding S.A.	496 169	17 486,67	49 587,13	0,11	496 169	17 486,67	29 368,24	0,07
Marvipol Development S.A.	3 006 166	0,00	20 952,98	0,05	3 006 166	0,00	9 770,04	0,02
Master Pharm S.A.	1 481 179	8 887,07	4 458,35	0,01	1 466 561	8 799,37	8 740,70	0,02
mBank S.A.	2 117 564	459 605,60	990 109,40	2,22	2 117 564	459 605,60	889 186,30	2,24
Medicalgorithmics S.A.	448 586	37 661,11	89 403,19	0,20	448 586	37 661,11	12 093,88	0,03
Mennica Polska S.A.	4 171 000	52 892,30	91 219,77	0,20	4 171 000	52 892,30	81 459,63	0,20
Mercator Medical S.A.	630 000	11 261,24	10 640,70	0,02	630 000	11 261,24	6 942,60	0,02
Mercor S.A.	1 354 465	44 049,09	15 305,45	0,03	1 354 465	44 049,09	11 174,34	0,03
Mirbud S.A.	10 281 837	14 953,08	11 824,11	0,03	10 281 837	14 953,08	10 487,47	0,03
MLP Group S.A.	499 000	13 332,00	22 005,90	0,05	499 000	13 332,00	21 911,09	0,06
MOL Magyar Olaj- Es Gazipari Rt.	8 543 936	259 857,37	344 730,57	0,77	10 366 076	333 684,95	427 511,05	1,07
Monnari Trade S.A.	2 078 377	18 952,17	17 105,04	0,04	2 078 377	18 952,17	8 791,53	0,02
Mostostal Płock S.A.	193 253	16 600,54	1 905,47	0,00	159 382	13 413,56	478,15	0,00
Mostostal Zabrze S.A.	17 261 307	20 534,18	10 874,62	0,02				
Netia S.A.	27 229 161	67 685,36	145 403,72	0,33	15 527 103	43 342,38	77 635,52	0,20
Neuca S.A.	108 201	32 565,04	29 029,25	0,07	94 720	27 172,82	22 985,70	0,06
Newag S.A.	4 045 610	76 995,54	57 366,75	0,13	4 045 610	76 995,54	59 470,47	0,15
Octava S.A.	4 598 522	8 289,76	4 506,55	0,01	4 598 522	8 289,76	3 770,79	0,01
OEX S.A.	239 764	2 486,88	4 459,61	0,01	239 764	2 486,88	4 116,75	0,01
OncoArendi Therapeutics SA					200 000	5 800,00	2 854,00	0,01
Oponeo.pl S.A.	300 000	14 664,30	12 075,00	0,03	300 000	14 664,30	6 120,00	0,02
Orange Polska S.A.	41 341 564	269 570,48	237 300,58	0,53	58 366 218	369 649,36	280 157,85	0,70
Orbis S.A.	4 590 265	224 651,54	425 058,54	0,95	4 690 265	233 666,57	423 249,51	1,06
Ovostar Union Public Company Limited	53 725	2 438,38	4 763,80	0,01	53 725	2 438,38	6 070,93	0,02
P.A.Nova S.A.	63 623	1 116,99	1 463,33	0,00	63 623	1 116,99	929,53	0,00
Pamapol S.A.	2 100 000	2 100,00	2 037,00	0,00				
PCC Intermodal S.A.	900 000	3 963,96	2 403,00	0,01				
PCC Rokita S.A.	112 727	4 273,90	11 580,44	0,03	112 727	4 273,90	9 187,25	0,02
Pfleiderer Group S.A.	4 929 842	72 416,48	168 551,30	0,38	3 102 115	32 925,98	99 546,87	0,25
PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	60 328 271	1 076 222,14	727 558,95	1,63	78 977 025	1 243 795,13	797 667,95	2,01
PGO S.A.	7 344 572	7 495,63	36 355,63	0,08	7 344 572	7 495,63	16 084,61	0,04
PGS Software S.A.	1 372 500	16 968,59	20 985,53	0,05	2 112 500	26 438,24	19 054,75	0,05
PKP Cargo S.A.	7 721 387	548 044,08	425 062,35	0,95	7 721 387	548 044,08	337 115,76	0,85
Play Communications S.A.	4 542 549	164 643,56	153 765,28	0,34	16 100 227	391 074,82	334 723,72	0,84
Playway S.A.	309 150	16 075,80	20 168,95	0,05				
Polenergia S.A.	2 570 741	69 493,30	31 208,80	0,07	2 570 741	69 493,30	52 854,43	0,13
Polnord S.A.	2 408 772	24 184,22	23 341,00	0,05	3 039 288	30 418,59	26 289,84	0,07
Polski Bank Komórek Macierzystych S.A.	442 232	24 457,22	30 965,08	0,07	632 201	35 589,93	36 225,12	0,09
Polski Holding Nieruchomości S.A.	2 879 184	69 615,36	39 905,49	0,09	2 879 184	69 615,36	25 826,28	0,06
Polski Koncern Naftowy Orlen S.A.	31 822 761	833 633,46	3 411 718,21	7,64	30 644 331	791 915,93	3 298 862,23	8,29
Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.	125 391 011	460 879,37	783 693,82	1,76	141 651 890	559 024,46	975 981,52	2,45
Polwax S.A.	991 197	15 708,83	10 774,31	0,02	991 197	15 708,83	6 928,47	0,02
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	103 388 120	2 925 029,22	4 588 364,77	10,28	95 472 008	2 653 902,38	3 783 555,68	9,51
Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A.	41 653 423	1 455 409,11	1 755 275,25	3,93	43 183 423	1 508 156,24	1 887 547,42	4,74
Pozbud T&R S.A.	4 453 920	20 216,16	15 811,42	0,04	4 453 920	20 216,16	9 575,93	0,02
Poznańska Korporacja Budowlana Pekabex S.A.	760 000	7 600,00	7 531,60	0,02	760 000	7 600,00	9 750,80	0,02
Prime Car Management S.A.	1 139 982	49 583,09	32 603,49	0,07	1 139 982	49 583,09	14 546,17	0,04
Protektor S.A.	1 859 005	9 054,21	7 101,40	0,02	1 859 005	9 054,21	8 532,83	0,02
PZ Cormay S.A.	4 948 224	25 159,34	7 620,26	0,02				
Quercus Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	5 220 659	24 472,93	28 504,80	0,06	5 220 659	24 472,93	11 642,07	0,03
Qumak S.A.	1 036 757	10 045,04	1 969,84	0,00				
Radpol S.A.	2 798 364	13 910,50	4 281,50	0,01	2 798 364	13 910,50	3 022,23	0,01
Rafako S.A.	7 598 821	48 598,68	33 662,78	0,08	12 091 050	64 415,17	21 280,25	0,05
Rainbow Tours S.A.	1 560 157	32 321,12	66 930,74	0,15	1 560 157	32 321,12	31 515,17	0,08
Rawlplug S.A.	2 441 053	23 151,68	23 190,00	0,05	2 441 053	23 151,68	20 919,82	0,05
Robyg S.A.	24 274 087	52 916,87	89 328,64	0,20				
Ronson Development Se	23 884 091	50 242,39	33 915,41	0,08	23 884 091	50 242,39	19 346,11	0,05
Sanok Rubber Company S.A.	3 140 848	11 129,00	143 034,22	0,32	3 140 848	11 129,00	76 385,42	0,19
Santander Bank Polska S.A.	4 817 669	1 167 339,34	1 907 266,98	4,27	4 840 007	1 174 955,49	1 733 932,51	4,36

Instrument finansowy	Stan na 31 grudnia 2017 r.				Stan na 31 grudnia 2018 r.			
	Ilość	Wartość nabycia	Wartość bieżąca	Udział w aktywach	Ilość	Wartość nabycia	Wartość bieżąca	Udział w aktywach
	(w szt.)	(w tys. zł)	(w tys. zł)	(w %)	(w szt.)	(w tys. zł)	(w tys. zł)	(w %)
Seco/Warwick S.A.	789 279	24 210,89	13 812,38	0,03	789 279	24 210,89	11 997,04	0,03
Selena Fm S.A.	412 688	6 177,45	7 217,91	0,02	412 688	6 177,45	3 544,99	0,01
Selvita S.A.	935 000	37 349,39	52 481,55	0,12	1 569 599	74 138,12	82 513,82	0,21
Skarbiec Holding S.A.	343 250	11 154,29	9 549,22	0,02	343 250	11 154,29	7 252,87	0,02
Soho Development S.A.	1 177 784	1 521,92	2 614,68	0,01	589 444	761,68	595,34	0,00
Solar Company S.A.	1 117 916	14 532,91	1 240,89	0,00	1 014 690	13 190,97	476,90	0,00
Stalexport Autostrady S.A.	6 141 065	8 866,08	25 239,78	0,06	6 141 065	8 866,08	20 019,87	0,05
Stalprodukt S.A.	102 415	33 025,10	51 663,25	0,12	214 516	84 471,31	68 803,86	0,17
Stelmet S.A.	1 736 500	50 509,66	24 606,21	0,06	1 736 500	50 509,66	12 624,36	0,03
Sygnity S.A.	1 179 954	22 049,90	3 233,07	0,01	1 179 954	22 049,90	3 079,68	0,01
Synektik S.A.	422 909	7 190,41	7 164,08	0,02	422 909	7 190,41	3 776,58	0,01
Talanx AG	362 334	41 622,24	51 488,59	0,12	362 334	41 622,24	46 429,48	0,12
Tarczyński S.A.	1 000 000	9 000,00	12 160,00	0,03	1 000 000	9 000,00	17 960,00	0,05
Tauron Polska Energia S.A.	98 097 390	424 880,95	300 178,01	0,67	113 447 666	438 104,72	245 046,96	0,62
Ten Square Games S.A.					549 800	25 290,80	42 576,51	0,11
Tesgas S.A.	1 250 000	8 744,10	2 475,00	0,01	1 250 000	8 744,10	3 100,00	0,01
Tim S.A.	1 565 649	21 096,84	10 317,63	0,02	1 565 649	21 096,84	9 628,74	0,02
Torpol S.A.	2 038 794	24 311,28	15 943,37	0,04	2 038 794	24 311,28	8 746,43	0,02
Trakcja PRKiI S.A.	4 820 958	21 631,30	34 518,06	0,08				
Trans Polonia S.A.	1 971 000	11 431,80	9 874,71	0,02	1 971 000	11 431,80	5 518,80	0,01
Unibep S.A.	2 230 070	20 646,63	21 631,68	0,05	2 230 070	20 646,63	9 901,51	0,02
Unicredit S.P.A.	4 420 800	154 151,17	289 404,85	0,65	4 433 359	155 011,87	187 405,09	0,47
Unimot S.A.	232 100	10 444,50	5 533,26	0,01	232 100	10 444,50	1 852,16	0,00
Voxel S.A.					296 551	7 295,80	6 586,40	0,02
VRG S.A.	17 744 480	29 771,51	78 075,71	0,17	26 703 380	54 600,84	108 148,69	0,27
Wawel S.A.	82 321	51 525,37	84 693,49	0,19	82 321	51 525,37	68 349,48	0,17
Westa ISIC S.A.	732 128	8 602,50	0,00	0,00	732 128	8 602,50	0,00	0,00
Wielton S.A.	2 749 134	28 440,24	35 711,25	0,08	2 749 134	28 440,24	26 584,13	0,07
Wirtualna Polska Holding S.A.	1 536 700	65 201,50	75 021,69	0,17	1 993 700	90 245,69	105 227,49	0,26
Zakłady Mięsne Henryk Kania S.A.	2 500 000	7 135,69	3 600,00	0,01				
Zakłady Urządzeń Kotłowych Stąporków S.A.	43 219	1 267,28	107,62	0,00				
Zamet S.A.	12 984 007	29 671,50	12 984,01	0,03	12 984 007	29 671,50	9 218,64	0,02
Zespół Elektrociepłowni Wrocławskich Kogeneracja S.A.	1 135 117	68 344,58	94 589,30	0,21	568 117	25 590,83	22 821,26	0,06
Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin S.A.	2 541 410	65 085,53	38 121,15	0,09	4 503 242	79 181,93	33 459,09	0,08
ZPUE S.A.	7 289	2 247,83	1 187,60	0,00	7 289	2 247,83	475,24	0,00
ZUE S.A.	1 061 018	12 660,82	6 461,60	0,01	1 061 018	12 660,82	4 594,21	0,01
(30)Prawa do akcji notowane na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej								
Rafako S.A. PDA	5 029 369	20 117,48	22 280,10	0,05				
(34)Akcje zdematerializowane, nienotowane na krajowym rynku regulowanym								
Qumak S.A. serii L	3 050 000	3 050,00	5 795,00	0,01	3 050 000	3 050,00	1 006,50	0,00
Sygnity S.A. serii AA					744 326	1 711,95	1 942,69	0,00
Sygnity S.A. serii Z					367 407	992,00	958,93	0,00
(36)Prawa poboru będące przedmiotem oferty publicznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nienotowane na rynku regulowanym								
Hawe S.A. PP	3 380 368	0,00	0,00	0,00				
(43)Razem lokaty krajowe		29 759 633,66	42 851 313,96	95,97		28 572 970,85	37 543 997,57	94,28
(58)Niezabezpieczone całkowicie obligacje i inne dłużne papiery wartościowe spółek nienotowanych na rynku regulowanym na terytorium UE, EOG i OECD, będące przedmiotem oferty publicznej								
Orlen0621	1 160	5 038,11	5 240,32	0,01				
Orlen0623	2 000	8 667,24	9 106,56	0,02				
(60)Akcje spółek notowanych na rynku regulowanym w państwach innych niż Rzeczpospolita Polska								
ACS Actividades de Construccion y Servicios S.A.	11 327	0,00	1 538,78	0,00	11 772	0,00	1 704,85	0,00
Alphabet Inc.	15 900	48 162,03	57 921,03	0,13	15 900	48 162,03	61 907,97	0,16
AMS AG					243 445	79 622,47	21 890,35	0,06
Biotelemetry Inc.					42 800	8 167,36	9 609,85	0,02
BNP Paribas S.A.	248 586	63 357,04	64 542,50	0,14	800 000	171 209,63	135 794,00	0,34
Boliden AB					220 000	24 935,15	17 785,87	0,04
BT Group	2 530 000	50 369,64	32 308,53	0,07				
Commerzbank AG					2 330 000	123 003,91	57 939,88	0,15
Credit Agricole S.A.	450 000	26 871,37	25 901,29	0,06	450 000	26 871,37	18 247,05	0,05
Credit Suisse Group AG					1 400 000	86 137,83	57 706,99	0,15
Deutsche Bank AG					1 560 000	83 543,47	46 734,64	0,12
Deutsche Post AG					240 000	36 750,22	24 675,12	0,06
Entertainment One Ltd.					2 814 983	48 912,37	48 078,10	0,12
Erste Group Bank AG	1 190 557	86 779,94	179 286,39	0,40	1 190 557	86 779,94	148 718,43	0,37
First Quantum Minerals Ltd.					400 000	21 028,23	12 196,99	0,03
Freeport-McMoran Inc.					2 750 000	175 346,16	106 596,89	0,27
ING Groep NV	1 250 000	80 854,59	79 898,80	0,18	4 539 000	231 931,61	183 661,56	0,46
Intesa Sanpaolo S.p.A.	10 230 005	94 541,17	118 204,07	0,26	10 230 005	94 541,17	85 422,28	0,21

Instrument finansowy	Stan na 31 grudnia 2017 r.				Stan na 31 grudnia 2018 r.			
	Ilość	Wartość nabycia	Wartość bieżąca	Udział w aktywach	Ilość	Wartość nabycia	Wartość bieżąca	Udział w aktywach
	(w szt.)	(w tys. zł)	(w tys. zł)	(w %)	(w szt.)	(w tys. zł)	(w tys. zł)	(w %)
Intrum Justitia					210 000	23 215,53	18 247,46	0,05
Iridium Communications Inc.					585 081	36 864,23	40 585,00	0,10
Johnson Matthey PLC	363 000	49 879,93	52 463,69	0,12	363 000	49 879,93	48 663,09	0,12
Just Eat PLC	75 475	1 896,34	2 770,52	0,01	75 475	1 896,34	2 121,21	0,01
Kernig S.A.					42 000	69 131,12	74 334,96	0,19
Komercni Banka A.S.	1 506 667	210 791,83	224 987,57	0,50	1 506 667	210 791,83	213 499,38	0,54
Lundin Mining Corporation					1 200 000	25 102,18	18 693,22	0,05
Mediolanum	145	4,09	4,38	0,00				
Moncler S.p.A.	659 406	42 925,48	72 142,45	0,16	319 406	20 657,65	39 515,82	0,10
Norsk Hydro ASA					4 150 000	92 625,00	70 508,07	0,18
Nuance Com	644 000	35 646,94	36 656,00	0,08				
OMV Petrom S.A.	86 000 000	17 351,70	21 982,30	0,05	86 000 000	17 351,70	23 771,14	0,06
OTP Bank PLC	260 000	16 591,55	37 384,43	0,08	500 000	48 200,06	75 444,27	0,19
Petrofac	2 500 000	47 272,91	59 926,28	0,13				
Raiffeisen Bank International AG	397 758	21 730,26	50 102,07	0,11	397 758	21 730,26	37 969,98	0,10
RIB Software AG					550 000	67 326,53	27 977,95	0,07
Societatea Energetica Electrica S.A.	3 670 556	38 215,99	36 871,71	0,08	3 670 556	38 215,99	32 791,54	0,08
Societatea Nationala de Gaze Naturale ROMGAZ S.A.	554 597	17 530,26	15 442,10	0,03	502 897	15 895,26	12 995,46	0,03
Societe Generale S.A.	325 707	63 970,66	58 483,05	0,13	325 707	63 970,66	38 963,03	0,10
Sonae SGPS S.A.	3 947 187	20 645,67	18 537,70	0,04	3 947 187	20 645,67	13 748,05	0,03
Synnex Corporation					70 000	28 089,51	21 275,39	0,05
Tech Data Corporation	151 137	49 922,24	51 547,23	0,12	51 173	16 615,17	15 739,85	0,04
ThyssenKrupp AG					420 000	40 164,56	27 053,88	0,07
Trinseo SA	231 741	24 464,03	58 570,77	0,13				
TUI AG	731 739	44 953,67	52 964,40	0,12	680 739	41 806,54	36 695,80	0,09
UNIQA Insurance Group AG	1 093 499	36 750,31	40 226,92	0,09	1 093 499	36 750,31	36 958,08	0,09
Voestalpine AG					230 000	45 535,08	25 812,90	0,06
Yapi Kredi	1	0,01	0,00	0,00				
Yara International ASA	388 668	59 185,07	62 303,71	0,14	110 213	15 818,31	15 871,68	0,04
Zalando SE	501 299	67 935,47	92 238,64	0,21	676 299	100 588,35	65 257,44	0,16
(69)Kwity depozytowe dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym w państwach innych niż Rzeczpospolita Polska								
ABN Amro Group					580 000	65 983,50	51 226,76	0,13
(71)Razem lokaty zagraniczne		1 332 305,56	1 619 554,20	3,60		2 561 794,21	2 124 392,23	5,34
(72)Razem lokaty		31 091 939,22	44 470 868,16	99,57		31 134 765,06	39 668 389,80	99,62

7. Dodatkowe informacje i objaśnienia

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA (W PLN)		01.01.2017-31.12.2017	01.01.2018-31.12.2018
I	**Dane uzupełniające o pozycjach bilansu za poprzedni i bieżący okres sprawozdawczy w odniesieniu do pozycji:**		
1	„Środki pieniężne na rachunkach bieżących"; informacje o wielkości:	25 178,76	16 069 366,56
a)	środków na rachunkach bieżących w banku depozytariuszu	0,00	0,00
b)	środków na rachunkach bieżących w innych bankach	0,00	0,00
c)	środków na rachunkach pomocniczych w banku depozytariuszu	0,00	0,00
d)	środków na rachunkach pomocniczych w innych bankach	0,00	0,00
e)	waluty EUR	23 409,26	9,03
f)	waluty USD	0,00	15 982 248,69
g)	innych walut	1 769,50	87 108,84
h)	środków w drodze	0,00	0,00
i)	innych środków	0,00	0,00
2	„Środki pieniężne na rachunku przeliczeniowym wpłat"; informacje o wielkości:	58 561 616,60	55 128 159,92
a)	środków wpłaconych za członków	0,00	46 095 288,76
b)	środków wpłaconych na rachunek rezerwowy	0,00	0,00
c)	środków wpłaconych na rachunek premiowy	0,00	0,00
d)	środków z tytułu otrzymanych wypłat transferowych	0,00	0,00
e)	innych środków	58 561 616,60	9 032 871,16
3	„Środki pieniężne na rachunku przeliczeniowym wypłat"; informacje o wielkości środków:	1 256 137,91	1 165 464,21
a)	przeznaczonych na wypłaty transferowe	0,00	0,00
b)	przeznaczonych na wypłaty osobom upoważnionym	1 256 137,91	1 165 464,21
c)	przeznaczonych na wypłaty do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu ustalenia prawa do okresowej emerytury kapitałowej oraz innych wypłat realizowanych na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	0,00	0,00
d)	na rzecz towarzystwa z tytułu naliczonego rachunku premiowego	0,00	0,00
e)	na rzecz towarzystwa z tytułu rachunku rezerwowego	0,00	0,00
f)	nienależnych	0,00	0,00
g)	wycofanych z rachunku rezerwowego	0,00	0,00
h)	innych	0,00	0,00
4	„Należności z tytułu zbytych składników portfela inwestycyjnego"; informacje o wielkości należności z tytułu sprzedaży:	98 153 273,47	22 829 910,13
a)	akcji i praw z nimi związanych	97 545 919,50	22 829 910,13
b)	obligacji skarbowych	0,00	0,00
c)	bonów	0,00	0,00
d)	pozostałych obligacji	607 353,97	0,00
e)	certyfikatów	0,00	0,00
f)	bankowych papierów wartościowych	0,00	0,00
g)	jednostek uczestnictwa	0,00	0,00
h)	listów zastawnych	0,00	0,00
i)	praw pochodnych	0,00	0,00
j)	innych	0,00	0,00
5	„Należności z tytułu odsetek"; informacje o wielkości odsetek od:	3 567 987,32	38 721 397,86
a)	rachunków bankowych	2 720,48	0,00
b)	składników portfela inwestycyjnego, w tym:	3 565 266,84	38 721 397,86
	- obligacji	0,00	35 779 678,55
	- depozytów bankowych	3 565 266,84	2 141 780,81

	- bankowych papierów wartościowych	0,00	0,00
	- listów zastawnych	0,00	799 938,50
	- pozostałych	0,00	0,00
c)	kredytów	0,00	0,00
d)	pożyczek	0,00	0,00
e)	innych	0,00	0,00
6	„Należności od towarzystwa"; informacje o wielkości należności z tytułu:	0,00	0,00
a)	rachunku rezerwowego	0,00	0,00
b)	rachunku premiowego	0,00	0,00
c)	pokrycia szkody	0,00	0,00
d)	innych	0,00	0,00
7	„Zobowiązania z tytułu nabytych składników portfela inwestycyjnego"; informacje o wielkości zobowiązań z tytułu nabycia:	27 626 718,96	2 503 760,87
a)	akcji i praw z nimi związanych	27 626 718,96	2 503 760,87
b)	obligacji skarbowych	0,00	0,00
c)	bonów	0,00	0,00
d)	pozostałych obligacji	0,00	0,00
e)	certyfikatów	0,00	0,00
f)	bankowych papierów wartościowych	0,00	0,00
g)	jednostek uczestnictwa	0,00	0,00
h)	listów zastawnych	0,00	0,00
i)	praw pochodnych	0,00	0,00
j)	innych	0,00	0,00
8	„Zobowiązania z tytułu pożyczek i kredytów"; informacje o wielkości zobowiązań z tytułu zaciągniętych:	0,00	0,00
a)	pożyczek krótkoterminowych	0,00	0,00
b)	kredytów długoterminowych	0,00	0,00
c)	kredytów krótkoterminowych	0,00	0,00
d)	innych	0,00	0,00
9	„Zobowiązania wobec członków"; informacje o wielkości zobowiązań z tytułu:	469,35	469,35
a)	wpłat	469,35	469,35
b)	wypłat do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	0,00	0,00
c)	wypłat transferowych	0,00	0,00
d)	pokrycia szkody	0,00	0,00
e)	innych	0,00	0,00
10	„Zobowiązania wobec towarzystwa"; informacje o wielkości zobowiązań z tytułu:	16 908 699,88	16 971 826,11
a)	wycofania nadpłaty	0,00	0,00
b)	opłaty od składki	589 342,70	598 587,61
c)	opłat transferowych	0,00	0,00
d)	opłat za zarządzanie	14 265 497,34	14 369 088,76
e)	opłat z rachunku rezerwowego	0,00	0,00
f)	innych	2 053 859,84	2 004 149,74
11	„Zobowiązania pozostałe"; informacje o wielkości zobowiązań z tytułu:	16 575 898,16	12 332 430,81
a)	wypłat bezpośrednich	0,00	0,00
b)	wypłat bezpośrednich ratalnych	0,00	0,00
c)	innych	16 575 898,16	12 332 430,81
12	Informacje dotyczące portfela inwestycyjnego, w tym rodzaje instrumentów pochodnych z podaniem ich wartości nabycia oraz wartości godziwej	0,00	0,00

II	**Dane uzupełniające o pozycjach rachunku zysków i strat za poprzedni i bieżący okres sprawozdawczy:**		
1	Informacje o wielkości przychodów z:	932 996 487,21	1 068 396 681,64
a)	rachunków środków pieniężnych	483 140,71	401 376,74
b)	depozytów bankowych	44 378 188,79	26 020 252,07
c)	obligacji	115 831 471,94	103 719 326,52
d)	bankowych papierów wartościowych	6 022 500,00	1 240 000,00
e)	listów zastawnych	6 682 290,98	14 435 630,50
f)	kredytów	0,00	0,00
g)	innych, w tym:	759 598 894,79	922 580 095,81
	- dywidend i udziałów w zyskach	752 584 258,49	922 580 095,81
	- odpisu dyskonta od dłużnych papierów wartościowych nabytych poniżej wartości nominalnej	0,00	0,00
2	Informacje o dodatnich różnicach kursowych, w podziale na:	20 855 701,42	122 735 333,23
a)	ujęte w zrealizowanym zysku (stracie) z inwestycji:	13 650 441,55	8 185 936,92
	- akcji i praw z nimi związanych	13 650 441,55	8 185 936,92
	- bonów	0,00	0,00
	- obligacji	0,00	0,00
	- certyfikatów	0,00	0,00
	- bankowych papierów wartościowych	0,00	0,00
	- jednostek uczestnictwa	0,00	0,00
	- listów zastawnych	0,00	0,00
	- innych	0,00	0,00
b)	ujęte w niezrealizowanym zysku (stracie) z wyceny inwestycji:	245 886,42	114 549 396,31
	- akcji i praw z nimi związanych	0,00	114 487 156,32
	- bonów	0,00	0,00
	- obligacji	0,00	0,00
	- certyfikatów	0,00	0,00
	- bankowych papierów wartościowych	0,00	0,00
	- jednostek uczestnictwa	0,00	0,00
	- listów zastawnych	0,00	0,00
	- innych	245 886,42	62 239,99
c)	ujęte w środkach pieniężnych, należnościach oraz zobowiązaniach	6 959 373,45	8 779 155,47
3	„Wynagrodzenie depozytariusza"; informacje o wielkości kosztów z tytułu:	4 914 190,85	4 957 083,67
a)	refinansowania opłat na rzecz innych podmiotów krajowych	1 676 299,21	1 656 226,21
b)	refinansowania opłat na rzecz subdepozytariuszy	1 208 912,86	1 269 747,19
c)	opłat za przechowywanie	1 958 146,78	1 980 365,27
d)	opłat za rozliczanie	70 832,00	50 745,00
e)	weryfikacji wartości jednostki	0,00	0,00
f)	prowadzenia rachunków i przelewów	0,00	0,00
g)	innych	0,00	0,00
4	Informacje o ujemnych różnicach kursowych, w podziale na:	179 067 029,99	41 165 008,82
a)	ujęte w zrealizowanym zysku (stracie) z inwestycji:	76 744 300,13	28 239 042,13
	- akcji i praw z nimi związanych	76 265 509,01	7 472 651,87
	- bonów	0,00	0,00
	- obligacji	23 835,32	20 766 390,26
	- certyfikatów	0,00	0,00
	- bankowych papierów wartościowych	0,00	0,00
	- jednostek uczestnictwa	0,00	0,00
	- listów zastawnych	454 955,80	0,00

	- innych	0,00	0,00
b)	ujęte w niezrealizowanym zysku (stracie) z wyceny inwestycji:	90 565 225,40	3 282 630,13
	- akcji i praw z nimi związanych	78 765 538,14	3 282 588,81
	- bonów	0,00	0,00
	- obligacji	11 778 122,07	0,00
	- certyfikatów	0,00	0,00
	- bankowych papierów wartościowych	0,00	0,00
	- jednostek uczestnictwa	0,00	0,00
	- listów zastawnych	0,00	0,00
	- innych	21 565,19	41,32
c)	ujęte w środkach pieniężnych, należnościach oraz zobowiązaniach	11 757 504,46	9 643 336,56
5	informacje na temat wielkości kosztów danin publicznoprawnych z podaniem przedmiotu opodatkowania i podstawy prawnej	4 352 647,22	8 180 733,82
a)	podatek od dywidend wypłaconych przez spółki mających siedzibę poza granicami RP, pobrany zgodnie z art. 137 ust 3 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 roku o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych oraz na podstawie przepisów podatkowych obowiązujących w danym kraju	4 352 647,22	8 180 733,82
6	„Zrealizowany zysk (strata) z inwestycji"; informacje o wielkości zysku (straty) z:	457 440 721,93	-174 315 399,15
a)	akcji i praw z nimi związanych	452 675 620,24	-156 699 780,68
b)	obligacji skarbowych	0,00	0,00
c)	bonów	0,00	0,00
d)	pozostałych obligacji	4 893 295,69	-17 615 618,47
e)	certyfikatów	0,00	0,00
f)	bankowych papierów wartościowych	0,00	0,00
g)	jednostek uczestnictwa	0,00	0,00
h)	listów zastawnych	-128 194,00	0,00
i)	praw pochodnych	0,00	0,00
j)	innych	0,00	0,00
7	„Niezrealizowany zysk (strata) z wyceny inwestycji"; informacje o wielkości zysku (straty) z:	6 184 198 104,32	-4 840 546 174,38
a)	akcji i praw z nimi związanych	6 188 462 425,57	-4 831 807 217,08
b)	obligacji skarbowych		0,00
c)	bonów	0,00	0,00
d)	pozostałych obligacji	-3 672 595,29	-13 006 631,47
e)	certyfikatów	0,00	0,00
f)	bankowych papierów wartościowych	0,00	0,00
g)	jednostek uczestnictwa	0,00	0,00
h)	listów zastawnych	-816 047,20	4 205 475,50
i)	praw pochodnych	0,00	0,00
j)	innych	224 321,24	62 198,67
8	„Przychody z tytułu pokrycia szkody" informacje o wielkości przychodów:	0,00	0,00
a)	z rachunku rezerwowego	0,00	0,00
b)	ze środków towarzystwa	0,00	0,00
c)	ze środków Funduszu Gwarancyjnego	0,00	0,00
d)	innych	0,00	0,00

III	**Koszty otwartego funduszu pokrywane przez powszechne towarzystwa w poprzednim i bieżącym okresie sprawozdawczym:**	**28 853,06**	**119 533,83**
1	koszty prowadzenia i obsługi rachunków bankowych	0,00	0,00
2	koszty pożyczek i kredytów	0,00	0,00
3	koszty przechowywania	0,00	0,00
4	koszty transakcyjne	0,00	94 759,20
5	koszty zarządzania	0,00	0,00
6	koszty danin publicznoprawnych	0,00	0,00
7	inne	28 853,06	24 774,63

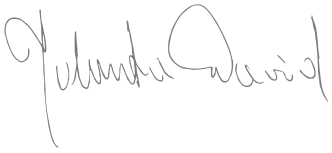
Grzegorz Chłopek
Prezes Zarządu

Szymon Ożóg
Wiceprezes Zarządu

Grzegorz Łętocha
Członek Zarządu

Jolanta Dawid
Główny Księgowy Funduszu

Oświadczenie depozytariusza

Bank Handlowy w Warszawie S.A.
ul. Senatorska 16
00-923 Warszawa
www.citihandlowy.pl

citi handlowy

Warszawa, dnia 14 marca 2019 roku

OŚWIADCZENIE DEPOZYTARIUSZA

Bank Handlowy w Warszawie Spółka Akcyjna pełniący obowiązki depozytariusza dla Nationale-Nederlanden Otwartego Funduszu Emerytalnego, zarządzanego przez Nationale-Nederlanden Powszechne Towarzystwo Emerytalne Spółka Akcyjna, z siedzibą w Warszawie, potwierdza zgodność ze stanem faktycznym danych dotyczących aktywów i zobowiązań funduszu oraz wynik finansowy przedstawione w sprawozdaniu finansowym za okres od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku.

Za Bank Handlowy w Warszawie SA:

Tomasz Kalenik
PEŁNOMOCNIK
SBK E 33309

Piotr Sawa
PEŁNOMOCNIK
SBK D 43[illegible]7

Bank Handlowy w Warszawie S.A. z siedzibą w Warszawie, ul. Senatorska 16, 00-923 Warszawa, zarejestrowany przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod nr. KRS 000 000 1538; NIP 526-030-02-91; wysokość kapitału zakładowego wynosi 522 638 400 złotych, kapitał został w pełni opłacony.

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego Funduszu

tel.: +48 22 543 16 00
fax: +48 22 543 16 01
e-mail: office@bdo.pl
www.bdo.pl

BDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.
ul. Postępu 12
02-676 Warszawa
Polska

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania

dla Rady Nadzorczej Nationale-Nederlanden Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego S.A.

Sprawozdanie z badania rocznego sprawozdania finansowego

Opinia

Przeprowadziliśmy badanie rocznego sprawozdania finansowego Nationale-Nederlanden Otwartego Funduszu Emerytalnego („Fundusz"), które zawiera bilans na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w aktywach netto, zestawienie zmian w kapitale własnym za rok zakończony w tym dniu, a także zestawienie portfela inwestycyjnego sporządzone na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz informację dodatkową zawierającą opis przyjętych zasad rachunkowości i inne informacje objaśniające („sprawozdanie finansowe").

Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie finansowe:

- przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Funduszu na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz jego wyniku finansowego za rok obrotowy zakończony w tym dniu zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy z dn. 29 września 1994 r. o rachunkowości („Ustawa o rachunkowości" - Dz. U. z 2018 r., poz. 395 z późn.zm). oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości;
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Fundusz przepisami prawa oraz statutem Funduszu;
- zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych zgodnie z przepisami rozdziału 2 Ustawy o rachunkowości.

Niniejsza opinia jest spójna ze sprawozdaniem dodatkowym dla Komitetu Audytu, które wydaliśmy dnia 14 marca 2019 r.

Podstawa opinii

Nasze badanie przeprowadziliśmy zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Badania w wersji przyjętej jako Krajowe Standardy Badania przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów („KSB") oraz stosownie do ustawy z dn. 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich i nadzorze publicznym („Ustawa o biegłych rewidentach" - Dz. U. z 2017 r., poz. 1089 z poźn.zm) oraz Rozporządzenia UE nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego („Rozporządzenie UE" - Dz. U. UE L158). Nasza odpowiedzialność zgodnie z tymi standardami została dalej opisana w sekcji naszego sprawozdania *Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego*.

Jesteśmy niezależni od Funduszu zgodnie z Kodeksem etyki zawodowych księgowych Międzynarodowej Federacji Księgowych („Kodeks IFAC") przyjętym uchwałami Krajowej Rady Biegłych Rewidentów oraz z innymi wymogami etycznymi, które mają zastosowanie do badania sprawozdań finansowych w Polsce.

Wypełniliśmy nasze inne obowiązki etyczne zgodnie z tymi wymogami i Kodeksem IFAC. W trakcie przeprowadzania badania kluczowy biegły rewident oraz firma audytorska pozostali niezależni od Funduszu zgodnie z wymogami niezależności określonymi w Ustawie o biegłych rewidentach oraz w Rozporządzeniu UE.

Uważamy, że dowody badania, które uzyskaliśmy są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii.

Inne sprawy

Sprawozdanie finansowe Funduszu za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku zostało zbadane przez działającego w imieniu innej firmy audytorskiej biegłego rewidenta, który wyraził opinię bez zastrzeżeń na temat tego sprawozdania w dniu 20 marca 2018 r.

Kluczowe sprawy badania

Kluczowe sprawy badania są to sprawy, które według naszego zawodowego osądu były najbardziej znaczące podczas badania sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy. Obejmują one najbardziej znaczące ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia, w tym ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem. Do spraw tych odnieśliśmy się w kontekście naszego badania sprawozdania finansowego jako całości oraz przy formułowaniu naszej opinii oraz podsumowaliśmy naszą reakcję na te rodzaje ryzyka, a w przypadkach, w których uznaliśmy za stosowne przedstawiliśmy najważniejsze spostrzeżenia związane z tymi rodzajami ryzyka. Nie wyrażamy osobnej opinii na temat tych spraw.

1	Ujęcie zysku (straty) z inwestycji

Kluczowa sprawa badania

Przychody portfela inwestycyjnego w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku wyniosły 1.067.995.304,90 zł i obejmowały w szczególności dywidendy i udziały w zyskach w kwocie 922.580.095,81 zł oraz odsetki w kwocie 145.415.209,09 zł. W badanym okresie Fundusz wykazał zrealizowaną stratę z inwestycji w kwocie (-) 174.315.399,15 zł oraz niezrealizowaną stratę z wyceny inwestycji w kwocie (-) 4.840.546.174,38 zł.

Ujęcie wyniku inwestycyjnego w rachunku zysków i strat Funduszu zostało przez nas uznane za kluczowy obszar badania głównie ze względu na istotne szacunki oraz profesjonalny osąd Zarządu Towarzystwa zastosowane przy wycenie tych pozycji sprawozdania finansowego. Ponadto, wynik z inwestycji Funduszu wpływa na wycenę jednostki rozrachunkowej oraz stopę zwrotu, która jest jedną z podstawowych miar wykorzystywanych do porównywania funduszy emerytalnych w Polsce.

Wycena większości składników lokat Funduszu może zostać przeprowadzona na podstawie rynkowych kursów wyceny. Jednakże, w portfelu Funduszu znajdują się również inwestycje, które nie są notowane na rynkach wyceny. Wiarygodne określenie wartości rynkowej tych składników lokat wymaga zastosowania szacunków, a w przypadku dłużnych papierów wartościowych, które nie są notowane także modelu wyceny tych papierów.

Fundusz jest zobligowany do codziennej wyceny wartości aktywów netto oraz publikacji ceny jednostki rozrachunkowej, na którą istotny wpływ ma poprawne ujęcie zysku (straty) z inwestycji w porównaniu do poprzedniego dnia wyceny. Proces ten jest w istotnym stopniu oparty na systemach informatycznych.

Ujawnienia w sprawozdaniu finansowym

Stosowne ujawnienia zostały zawarte we wprowadzeniu do sprawozdania finansowego („istotne założenia polityki rachunkowości") oraz punkcie II dodatkowych informacji i objaśnień („dane

uzupełniające o pozycjach rachunku zysków i strat").

Procedury biegłego rewidenta w odpowiedzi na zidentyfikowane ryzyko

W ramach przeprowadzonych procedur uzyskaliśmy zrozumienie zasad (polityki) rachunkowości Funduszu w zakresie rozpoznawania przychodów oraz wyceny portfela inwestycyjnego. Zapoznaliśmy się również ze środowiskiem kontroli wewnętrznej, oceniliśmy jej zaprojektowanie oraz wykonaliśmy testy efektywności zidentyfikowanych kluczowych kontroli w szczególności:

- zatwierdzenia inwestycji w obligacje korporacyjne i nienotowane papiery wartościowe,
- zawierania i księgowania transakcji (kontrola dzienna), oraz
- uzgodnienia wartości aktywów netto oraz ceny jednostki rozrachunkowej z bankiem depozytariuszem (kontrola dzienna).

W odniesieniu do systemów informatycznych, które są wykorzystywane w procesie naliczania przychodów oraz ustalania zrealizowanego i niezrealizowanego zysku (straty) z inwestycji, przeprowadziliśmy weryfikację mechanizmów kontrolnych w ramach procedur IT General Controls (ITGC).

Testy kontroli uzupełniliśmy o procedury detaliczne. Zweryfikowaliśmy poprawność wyceny składników lokat w portfelu Funduszu oraz rozważyliśmy przesłanki utraty wartości. Uzyskaliśmy również potwierdzenie składu portfela od banku depozytariusza. Wykonaliśmy niezależne przeliczenia w celu weryfikacji poprawności ujęcia przychodów.

Ponadto, zweryfikowaliśmy adekwatność modeli wyceny, danych wejściowych oraz wykorzystanych przez Towarzystwo założeń.

Zweryfikowaliśmy poprawność przyporządkowania przychodów do okresu sprawozdawczego oraz przeprowadziliśmy analizę zdarzeń, które wystąpiły po dacie bilansowej, a przed datą sporządzenia załączonego sprawozdania finansowego.

Dodatkowo, przeanalizowaliśmy poprawność ujawnień w załączonym sprawozdaniu finansowym oraz ich kompletność na podstawie obowiązujących Fundusz przepisów o rachunkowości.

Odpowiedzialność Zarządu i Rady Nadzorczej Towarzystwa za sprawozdanie finansowe

Zarząd Nationale-Nederlanden Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego („Towarzystwo"), towarzystwa zarządzającego Funduszem i reprezentującego Fundusz, jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, sprawozdania finansowego, które przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej i wyniku finansowego Funduszu zgodnie z Ustawą o rachunkowości, przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości oraz obowiązującymi Fundusz przepisami prawa i statutem, a także za kontrolę wewnętrzną, którą Zarząd Towarzystwa uznaje za niezbędną aby umożliwić sporządzenie sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Sporządzając sprawozdanie finansowe Zarząd Towarzystwa jest odpowiedzialny za ocenę zdolności Funduszu do kontynuowania działalności, ujawnienie, jeżeli ma to zastosowanie, spraw związanych z kontynuacją działalności oraz za przyjęcie zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości, z wyjątkiem sytuacji kiedy Zarząd Towarzystwa albo zamierza dokonać likwidacji Funduszu, albo zaniechać prowadzenia działalności albo nie ma żadnej realnej alternatywy dla likwidacji lub zaniechania działalności.

Zarząd Towarzystwa oraz członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w Ustawie o rachunkowości. Członkowie Rady Nadzorczej są odpowiedzialni za nadzorowanie procesu sprawozdawczości finansowej Funduszu.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego

Naszymi celami są uzyskanie racjonalnej pewności czy sprawozdanie finansowe jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem oraz wydanie sprawozdania z badania zawierającego naszą opinię. Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z KSB zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje gospodarcze użytkowników podjęte na podstawie tego sprawozdania finansowego.

Koncepcja istotności stosowana jest przez biegłego rewidenta zarówno przy planowaniu i przeprowadzaniu badania jak i przy ocenie wpływu rozpoznanych podczas badania zniekształceń oraz nieskorygowanych zniekształceń, jeśli występują, na sprawozdanie finansowe, a także przy formułowaniu opinii biegłego rewidenta. W związku z powyższym wszystkie opinie i stwierdzenia zawarte w sprawozdaniu z badania są wyrażane z uwzględnieniem jakościowego i wartościowego poziomu istotności ustalonego zgodnie ze standardami badania i zawodowym osądem biegłego rewidenta.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności Funduszu ani efektywności lub skuteczności prowadzenia jej spraw przez Zarząd Towarzystwa obecnie lub w przyszłości.

Podczas badania zgodnego z KSB stosujemy zawodowy osąd i zachowujemy zawodowy sceptycyzm, a także:

- identyfikujemy i oceniamy ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem, projektujemy i przeprowadzamy procedury badania odpowiadające tym ryzykom i uzyskujemy dowody badania, które są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia wynikającego z oszustwa jest większe niż tego wynikającego z błędu, ponieważ oszustwo może dotyczyć zmowy, fałszerstwa, celowych pominięć, wprowadzenia w błąd lub obejścia kontroli wewnętrznej;
- uzyskujemy zrozumienie kontroli wewnętrznej stosownej dla badania w celu zaprojektowania procedur badania, które są odpowiednie w danych okolicznościach, ale nie w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Towarzystwa;
- oceniamy odpowiedniość zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości oraz zasadność szacunków księgowych oraz powiązanych ujawnień dokonanych przez Zarząd Towarzystwa;
- wyciągamy wniosek na temat odpowiedniości zastosowania przez Zarząd Towarzystwa zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości oraz, na podstawie uzyskanych dowodów badania, czy istnieje istotna niepewność związana ze zdarzeniami lub warunkami, która może poddawać w znaczącą wątpliwość zdolność Funduszu do kontynuacji działalności. Jeżeli dochodzimy do wniosku, że istnieje istotna niepewność, wymagane jest od nas zwrócenie uwagi w naszym sprawozdaniu biegłego rewidenta na powiązane ujawnienia w sprawozdaniu finansowym lub, jeżeli takie ujawnienia są nieadekwatne, modyfikujemy naszą opinię. Nasze wnioski są oparte na dowodach badania uzyskanych do dnia sporządzenia naszego sprawozdania biegłego rewidenta, jednakże przyszłe zdarzenia lub warunki mogą spowodować, że Fundusz zaprzestanie kontynuacji działalności;
- oceniamy ogólną prezentację, strukturę i zawartość sprawozdania finansowego, w tym ujawnienia, oraz czy sprawozdanie finansowe przedstawia będące ich podstawą transakcje i zdarzenia w sposób zapewniający rzetelną prezentację.

Przekazujemy Radzie Nadzorczej informacje o, między innymi, planowanym zakresie i czasie przeprowadzenia badania oraz znaczących ustaleniach badania, w tym wszelkich znaczących słabościach kontroli wewnętrznej, które zidentyfikujemy podczas badania.

Składamy Radzie Nadzorczej oświadczenie, że przestrzegaliśmy stosownych wymogów etycznych dotyczących niezależności oraz, że będziemy informować ich o wszystkich powiązaniach i innych

sprawach, które mogłyby być racjonalnie uznane za stanowiące zagrożenie dla naszej niezależności, a tam gdzie ma to zastosowanie, informujemy o zastosowanych zabezpieczeniach.

Spośród spraw przekazywanych Radzie Nadzorczej ustaliliśmy te sprawy, które były najbardziej znaczące podczas badania sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy i dlatego uznaliśmy je za kluczowe sprawy badania. Opisujemy te sprawy w naszym sprawozdaniu biegłego rewidenta, chyba że przepisy prawa lub regulacje zabraniają publicznego ich ujawnienia lub gdy, w wyjątkowych okolicznościach, ustalimy, że kwestia nie powinna być przedstawiona w naszym sprawozdaniu, ponieważ można byłoby racjonalnie oczekiwać, że negatywne konsekwencje przeważyłyby korzyści takiej informacji dla interesu publicznego.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Oświadczenie na temat świadczonych usług niebędących badaniem sprawozdań finansowych

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą i przekonaniem oświadczamy, że nie świadczyliśmy usług niebędących badaniem, które są zakazane na mocy art. 5 ust.1 Rozporządzenia UE oraz art.136 Ustawy o biegłych rewidentach.

Oświadczenie na temat obowiązujących regulacji ostrożnościowych

W wyniku przeprowadzonego badania sprawozdania finansowego Funduszu informujemy, że Fundusz w okresie od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia 31 grudnia 2018 r. nie naruszył obowiązujących regulacji ostrożnościowych w zakresie, w jakim mogłoby to mieć istotny wpływ na sprawozdanie finansowe Funduszu.

Wybór firmy audytorskiej

Zostaliśmy wybrani do badania sprawozdania finansowego Funduszu uchwałą Rady Nadzorczej Towarzystwa z dnia 5 lipca 2018 r. Sprawozdanie finansowe Funduszu badamy po raz pierwszy.

Kluczowym biegłym rewidentem odpowiedzialnym za badanie, którego rezultatem jest niniejsze sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta, jest Michał Tomczyk.

BDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. z siedzibą w Warszawie

wpisana na listę firm audytorskich pod numerem **3355**

w imieniu której działa kluczowy biegły rewident

Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym

Michał Tomczyk
Biegły Rewident
nr ewid. 13503

dr André Helin
Prezes Zarządu
Biegły Rewident nr ewid. 90004

Warszawa, 14 marca 2019 r.

Statut Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1.
Wprowadzenie

Niniejszy Statut określa cele i zasady funkcjonowania „Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny", zwanego dalej „Funduszem".

§ 2.
Nazwa

1. Fundusz prowadzi działalność pod nazwą „Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny".
2. Fundusz może używać skróconej nazwy w brzmieniu „Nationale-Nederlanden OFE".

§ 3.
Podstawa prawna działalności

1. Fundusz został utworzony w 1999 roku na podstawie zezwolenia Urzędu Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi i prowadzi działalność zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 roku o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, zwanej dalej Ustawą oraz niniejszego Statutu.
2. Fundusz posiada osobowość prawną.

§ 4.
Statut Funduszu

Niniejszy Statut został uchwalony przez Walne Zgromadzenie Nationale-Nederlanden Powszechne Towarzystwo Emerytalne Spółka Akcyjna i zatwierdzony przez Komisję Nadzoru Finansowego (KNF).

§ 5.
Przedmiot działalności

Przedmiotem działalności Funduszu jest gromadzenie środków pieniężnych i ich lokowanie z przeznaczeniem na wypłatę członkom Funduszu emerytury po osiągnięciu przez nich wieku emerytalnego oraz emerytury częściowej, o których mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, lub okresowej emerytury kapitałowej, o której mowa w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych.

§ 6.
Obszar działalności

Fundusz prowadzi działalność na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą.

§ 7.
Czas trwania

Czas trwania Funduszu jest nieograniczony.

II. ORGANY FUNDUSZU

§ 8.
Towarzystwo

1. Organem Funduszu uprawnionym do zarządzania Funduszem oraz do jego reprezentacji w stosunkach z osobami trzecimi jest Nationale-Nederlanden Powszechne Towarzystwo Emerytalne Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, zwane dalej „Towarzystwem".
2. Towarzystwo wykonuje uprawnienia i obowiązki wynikające z zarządzania Funduszem i jego reprezentacji, na zasadach określonych w niniejszym Statucie, Statucie Towarzystwa oraz w przepisach Ustawy.

§ 9.
Kapitał zakładowy Towarzystwa

1. Kapitał zakładowy Towarzystwa wynosi 33.000.000,00 (trzydzieści trzy miliony) złotych.
2. Kapitał zakładowy dzieli się na 160 (sto sześćdziesiąt) akcji imiennych nieuprzywilejowanych serii A, 25 (dwadzieścia pięć) akcji imiennych nieuprzywilejowanych serii B, 105 (sto pięć) akcji imiennych nieuprzywilejowanych serii C oraz 40 (czterdzieści) akcji imiennych nieuprzywilejowanych serii D.
3. Wartość nominalna jednej akcji wynosi 100.000 (sto tysięcy) złotych.

§ 10.
Adres Towarzystwa

Towarzystwo ma siedzibę w Warszawie 00-342, ul. Topiel 12.

§ 11.
Akcjonariusz Towarzystwa

Akcjonariuszem Towarzystwa jest NN Continental Europe Holdings B.V. z siedzibą w Hadze, Holandia, posiadający 330 (trzysta trzydzieści) akcji o wartości nominalnej 100.000 (sto tysięcy) złotych każda, o łącznej wartości nominalnej 33.000.000,00 (trzydzieści trzy miliony) złotych polskich.

III. REPREZENTACJA FUNDUSZU

§ 12.
Zasady reprezentacji

1. Do reprezentowania Funduszu, z zastrzeżeniem postanowień ust. 2, upoważnione są następujące osoby:
   1) dwaj Członkowie Zarządu Towarzystwa działający łącznie,
   2) Członek Zarządu Towarzystwa działający łącznie z prokurentem,
   3) dwaj prokurenci działający łącznie.
2. Prezes Zarządu upoważniony jest do samodzielnego podpisywania wszelkich dokumentów związanych z działalnością Funduszu, za wyjątkiem dokumentów zawierających oświadczenia woli w zakresie praw i zobowiązań majątkowych.

IV. DEPOZYTARIUSZ FUNDUSZU

§ 13.
Siedziba i adres Depozytariusza

Depozytariuszem Funduszu jest Bank Handlowy w Warszawie S.A. z siedzibą w Warszawie, 00-082, przy ul. Senatorskiej 16.

V. OPŁATY PONOSZONE PRZEZ CZŁONKÓW FUNDUSZU

§ 14.
Opłaty potrącane ze składek Członków

1. Fundusz pobiera opłatę w formie potrącenia kwoty stanowiącej równowartość 1,75% wpłacanych składek.
2. Potrącenie, o którym mowa w ust. 1 następuje przed przeliczeniem składki na jednostki rozrachunkowe.

§ 15.
[uchylony]

VI. KOSZTY OBCIĄŻAJĄCE FUNDUSZ

§ 16.
Zasady finansowania działalności Funduszu

1. Działalność Funduszu finansowana jest bezpośrednio z aktywów Funduszu oraz ze środków Towarzystwa, zgodnie z postanowieniami Ustawy.
2. Bezpośrednio z aktywów Funduszu pokrywane są:
   1) koszty związane z realizacją transakcji nabywania lub zbywania aktywów Funduszu, stanowiące równowartość opłat ponoszonych na rzecz osób trzecich, z których pośrednictwa Fundusz jest zobowiązany korzystać na mocy odrębnych przepisów,
   2) koszty związane z przechowywaniem aktywów Funduszu oraz realizacją i rozliczaniem transakcji nabywania lub zbywania aktywów Funduszu, stanowiące równowartość wynagrodzenia Depozytariusza,
   3) koszty zarządzania Funduszem przez Towarzystwo, stanowiące równowartość wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie Funduszem,
   4) koszty stanowiące równowartość wynagrodzenia premiowego Towarzystwa za wyniki inwestycyjne Funduszu,
   5) koszty stanowiące równowartość danin publicznych ponoszonych przez Fundusz, na podstawie przepisów obowiązujących w państwach, w których Fundusz podejmuje działalność lokacyjną, jeżeli z ich uiszczania Fundusz nie jest zwolniony i jeżeli ich ponoszenie jest związane z prowadzoną przez Fundusz działalnością statutową.
3. Koszty działalności Funduszu, które nie są pokrywane bezpośrednio z aktywów Funduszu pokrywa Towarzystwo.

§ 17.
Wynagrodzenie podmiotów pośredniczących w nabywaniu i zbywaniu aktywów Funduszu

1. Maksymalna wysokość kosztów związanych z realizacją transakcji nabywania lub zbywania krajowych aktywów Funduszu, stanowiących równowartość opłat ponoszonych na rzecz osób trzecich, z których pośrednictwa Fundusz jest obowiązany korzystać z mocy przepisów prawa, wynosi dla:
   1) następujących papierów wartościowych będących przedmiotem obrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. lub Bond Spot S.A.:
      a) akcje i certyfikaty inwestycyjne – 0,30%, z zastrzeżeniem, że w przypadku transakcji pakietowych maksymalna opłata wynosi – 0,20%;
      b) obligacje – 0,15 %, z zastrzeżeniem, że w przypadku transakcji pakietowych maksymalna opłata wynosi – 0,12%;
      c) inne aktywa będące przedmiotem lokat Funduszu zgodnie z przepisami Ustawy – 0,30%;
   2) jednostek uczestnictwa zbywanych przez fundusze inwestycyjne otwarte lub specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte:
      a) nabycie jednostek – 2%;
      b) umorzenie jednostek – 2%;
   3) inne, niewymienione w pkt 1) i 2) aktywa będące przedmiotem lokat Funduszu zgodnie z przepisami Ustawy – 0,30 %.

2. Maksymalna wysokość kosztów związanych z realizacją transakcji nabywania lub zbywania zagranicznych aktywów Funduszu, stanowiących równowartość opłat ponoszonych na rzecz osób trzecich, z których pośrednictwa Fundusz jest obowiązany korzystać z mocy przepisów prawa, wynosi dla:
   1) papierów wartościowych emitowanych przez spółki notowane na podstawowych giełdach rynków kapitałowych państw będących członkami Unii Europejskiej, stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub członkami Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju – 0,35%;
   2) tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę w państwach będących członkami Unii Europejskiej, stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub członkami Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju:
      a) 0,35% na rzecz krajowego domu maklerskiego;
      b) 2% na rzecz zagranicznej instytucji wspólnego inwestowania.
3. Opłaty ponoszone na rzecz osób trzecich zgodnie z postanowieniami ust. 1 i 2 są pobierane przy rozliczaniu każdej transakcji nabywania lub zbywania aktywów Funduszu za pośrednictwem tych osób.

§ 18.
Wynagrodzenie Depozytariusza

1. Wynagrodzenie Depozytariusza składa się z następujących części:
   1) prowizji za przechowywanie aktywów Funduszu, naliczanej progowo od wartości portfela według stanu na ostatni roboczy dzień miesiąca pobieranej miesięcznie w wysokości nie większej niż:

Aktywa o wartości netto nie większej niż 10.000.000.000,00 zł	0.012% p. a.
Aktywa o wartości netto większej niż 10.000.000.000,00 zł	100.000,00 zł powiększone o 0,010% p. a. od wartości aktywów przewyższającej kwotę 10.000.000.000,00 zł

   2) opłaty za rozliczanie transakcji dotyczących krajowych aktywów Funduszu – maksymalnie 9,00 zł od każdej transakcji;
   3) opłaty za rozliczanie transakcji dotyczących zagranicznych aktywów Funduszu – maksymalnie 50,00 zł od każdej transakcji,
   4) równowartości kosztów związanych z przechowywaniem oraz realizacją i rozliczaniem transakcji nabywania lub zbywania aktywów Funduszu, stanowiących równowartość opłat ponoszonych przez Depozytariusza na rzecz instytucji rozliczeniowych, z których pośrednictwa Fundusz jest zobowiązany korzystać na mocy odrębnych przepisów, według aktualnie obowiązującej tabeli prowizji i opłat danej instytucji rozliczeniowej.
2. Fundusz zobowiązuje się do zwrotu Depozytariuszowi faktycznie poniesionych opłat na rzecz Narodowego Banku Polskiego za realizację zlecenia płatniczego w zakresie obrotu bonami skarbowymi w wysokości nie większej niż 4,00 zł za jedno zlecenie.
3. Wszelkie opłaty stanowiące równowartość kosztów, o których mowa w ust. 1 pkt 4, wyrażone w walutach obcych, będą stanowić równowartość w złotych kwoty nie wyższej niż wynikająca z kursu sprzedaży banku dokonującego przewalutowania z dnia wystawienia dokumentu obciążeniowego.

§ 19.
Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Funduszem

1. Towarzystwo pobiera miesięczne wynagrodzenie za zarządzanie Funduszem według stawki określonej w poniższej tabeli.

Wartość aktywów netto Funduszu (w mln zł)		**Wynagrodzenie Towarzystwa**
Ponad	**Do**	
	8 000	0,045% wartości aktywów netto Funduszu w skali miesiąca
8 000	20 000	3,6 mln zł + 0,04% nadwyżki ponad 8 000 mln zł wartości aktywów netto Funduszu, w skali miesiąca
20 000	35 000	8,4 mln zł + 0,032% nadwyżki ponad 20 000 mln zł wartości aktywów netto Funduszu, w skali miesiąca
35 000	45 000	13,2 mln zł + 0,023% nadwyżki ponad 35 000 mln zł wartości aktywów netto Funduszu, w skali miesiąca
45 000		15,5 mln zł

2. Kwota wynagrodzenia, o której mowa w ust. 1, jest obliczana na każdy dzień ustalania wartości aktywów netto Funduszu i płatna w ostatnim dniu roboczym każdego miesiąca.
3. Dla potrzeb ustalania wartości zarządzanych aktywów netto Funduszu, o których mowa w ust. 1, nie uwzględnia się następujących wartości:
   1) lokat w jednostkach uczestnictwa zbywanych przez fundusze inwestycyjne otwarte lub specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte,
   2) lokat w certyfikatach inwestycyjnych emitowanych przez fundusze inwestycyjne zamknięte,
   3) lokat w tytułach uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą.

§ 20.
Wynagrodzenie premiowe Towarzystwa za wyniki inwestycyjne Funduszu

1. W ostatnim dniu roboczym każdego miesiąca Fundusz przekazuje na rzecz Towarzystwa środki w kwocie stanowiącej 0,005% wartości aktywów netto Funduszu. Nie później niż w pierwszym dniu roboczym kolejnego miesiąca, Towarzystwo wpłaca otrzymaną kwotę na rachunek premiowy w Funduszu.
2. Kwota, o której mowa w ust. 1, jest ustalana na każdy dzień obliczania wartości aktywów netto Funduszu.
3. Środki wpłacone na rachunek premiowy, o którym mowa w ust. 1, są przeliczane na jednostki rozrachunkowe i stanowią część aktywów Funduszu.
4. W pierwszym dniu roboczym od dnia podania przez Komisję Nadzoru Finansowego średniej ważonej stopy zwrotu wszystkich otwartych funduszy emerytalnych, Towarzystwo:
   1) nabywa prawo do wycofania wszystkich środków zgromadzonych na rachunku premiowym, w przypadku gdy Fundusz uzyskał najwyższą stopę zwrotu,
   2) przekazuje niezwłocznie środki zgromadzone na rachunku premiowym do Funduszu, w przypadku gdy Fundusz uzyskał najniższą stopę zwrotu,
   3) nabywa prawo do wycofania części środków zgromadzonych na rachunku premiowym, stanowiącej iloczyn całości środków zgromadzonych na rachunku premiowym i procentowego wskaźnika premiowego, a pozostałą kwotę przekazuje niezwłocznie do Funduszu, w przypadku gdy Fundusz uzyskał stopę zwrotu inną niż określona w pkt 1-2.
5. Procentowy wskaźnik premiowy, o którym mowa w ust. 4 pkt 3, stanowi iloraz różnicy między stopami zwrotu uzyskanymi przez Fundusz i otwarty fundusz emerytalny, który uzyskał najniższą stopę zwrotu, oraz różnicy między stopami zwrotu uzyskanymi przez otwarte fundusze emerytalne, które uzyskały najwyższą i najniższą stopę zwrotu.
6. Środki zgromadzone na rachunku premiowym, do wycofania których Towarzystwo nabyło prawo zgodnie z postanowieniami ust. 4 pkt 1 lub pkt 3, są przenoszone niezwłocznie na rachunek rezerwowy w Funduszu.
7. Środki wpłacone na rachunek rezerwowy, o którym mowa w ust. 6, są przeliczane na jednostki rozrachunkowe i stanowią część aktywów Funduszu.
8. Towarzystwo może wycofać środki zgromadzone na rachunku rezerwowym w ostatnim dniu roboczym kwietnia lub ostatnim dniu roboczym października, pod warunkiem że stopa zwrotu Funduszu, obliczona na zasadach określonych w Ustawie, za okres ostatnich 72 miesięcy, kończący się odpowiednio w ostatnim dniu roboczym poprzedzającego miesiąca, była nie niższa niż wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem za ostatnie 72 miesiące, w marcu w stosunku do marca sprzed 6 lat oraz odpowiednio we wrześniu w stosunku do września sprzed 6 lat.
9. Wskaźnik, o którym mowa w ust. 8, jest ogłaszany przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski".
10. Środki niewycofane przez Towarzystwo na skutek niespełnienia warunku, o którym mowa w ust. 8, są przekazywane do Funduszu.

VII. WYPŁATY ŚRODKÓW FUNDUSZU

§ 21.
Wypłata środków po śmierci członka

Wypłaty środków zgromadzonych przez zmarłego członka Funduszu dokonywane są na żądanie osoby uprawnionej na zasadach określonych w Ustawie w postaci wypłaty jednorazowej lub wypłat ratalnych, zgodnie z postanowieniami § 22 Statutu.

§ 22.
Wypłaty ratalne

1. Po śmierci członka Funduszu, osoba uprawniona do żądania wypłaty środków zgromadzonych przez zmarłego członka Funduszu może w formie pisemnej dyspozycji żądać wypłaty środków w ratach, płatnych nie dłużej niż przez okres dwóch lat.
2. Fundusz dokonuje wypłaty nie więcej niż:
   a) 24 ratach miesięcznych,
   b) 8 kwartalnych,
   c) 4 półrocznych,
   d) 2 rocznych,
   z których każda płatna jest najpóźniej w ostatnim dniu odpowiedniego okresu.
3. Wartość poszczególnych rat ustalana jest jako iloraz ilości jednostek rozrachunkowych zapisanych na rachunku zmarłego członka w dniu otrzymania przez Fundusz dyspozycji wypłaty oraz ilości rat w dniu wypłaty.
4. Wysokość każdej raty ustalana jest jako iloczyn jednostek rozrachunkowych do wypłacenia w ramach jednej raty oraz wartości jednostki rozrachunkowej w dniu roboczym poprzedzającym dzień wypłaty.
5. Kwota raty wypłacana jest zgodnie z żądaniem osoby uprawnionej w jeden z następujących sposobów:
   a) przelewem na wskazany rachunek bankowy, lub
   b) przekazem pocztowym.
6. Do czasu wypłacenia przez Fundusz wszystkich środków zgromadzonych na rachunku przez zmarłego członka Funduszu osoba uprawniona może w drodze pisemnej dyspozycji zmienić formę płatności na wypłatę jednorazową.

VIII. OBOWIĄZKI INFORMACYJNE FUNDUSZU

§ 23.
Ogłaszanie prospektu

1. Fundusz ogłasza raz w roku prospekt informacyjny zgodnie z wymogami określonymi w Ustawie oraz w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie obowiązków informacyjnych funduszy emerytalnych.
2. Prospekt informacyjny Funduszu zawiera w szczególności:
   a) statut Funduszu,

b) informacje na temat wyników działalności inwestycyjnej Funduszu,
c) zatwierdzone roczne sprawozdanie finansowe Funduszu,
d) deklarację zasad polityki inwestycyjnej i celu inwestycyjnego Funduszu, wraz z określeniem wskaźników, do których porównywane będą osiągane przez Fundusz stopy zwrotu.

3. Prospekt informacyjny oraz wszelkie informacje dotyczące Funduszu są ogłaszane na ogólnodostępnej stronie internetowej Funduszu oraz w dzienniku Rzeczpospolita.
4. Fundusz ogłasza prospekt informacyjny w terminie nie dłuższym niż 3 tygodnie od daty zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Funduszu przez Walne Zgromadzenie Towarzystwa. Pierwszy prospekt informacyjny Fundusz ogłosił w terminie do dnia 1 marca 1999 r.

§ 24.
Zmiany Statutu

1. Zmiana Statutu Funduszu następuje w drodze uchwały Walnego Zgromadzenia Towarzystwa za zezwoleniem KNF.
2. Zmiana Statutu wchodzi w życie w terminie wskazanym w ogłoszeniu, jednak nie wcześniej niż z upływem 5 miesięcy od dnia dokonania ogłoszenia, chyba że KNF zezwoli na skrócenie tego terminu.

§ 25.
Ogłaszanie o zmianach Statutu

1. O każdej zmianie statutu Fundusz powiadamia poprzez zamieszczenie ogłoszenia w dzienniku Rzeczpospolita oraz wywieszenie jednolitego tekstu Statutu w siedzibie Funduszu.
2. O fakcie dokonania ogłoszenia Towarzystwo informuje KNF.

§25a.
Przekazywanie informacji o środkach na rachunku Członka Funduszu

1. Fundusz przesyła każdemu Członkowi Funduszu, w regularnych odstępach czasu, nie rzadziej jednak niż co 12 miesięcy, informację o środkach znajdujących się na rachunku członka, terminach dokonanych w tym okresie wpłat składek i wypłat transferowych oraz przeliczeniu tych składek i wypłat transferowych na jednostki rozrachunkowe, o wynikach działalności lokacyjnej funduszu, a także o zasadach polityki inwestycyjnej, celu inwestycyjnym Funduszu, wraz z opisem ryzyka związanego z członkostwem w Funduszu i opisem wskaźników, do których są porównywane osiągane przez Fundusz stopy zwrotu oraz informację o stopach zwrotu osiąganych przez Fundusz w przeszłości, o wysokości opłat potrącanych ze składek Członka Funduszu oraz o wysokości kosztów, o których mowa w §§17 – 20 Statutu Funduszu.
2. Fundusz przesyła Członkowi Funduszu informację o rozpoczęciu przekazywania środków zgromadzonych na rachunku Członka w związku z ukończeniem przez Członka wieku niższego o 10 lat od wieku emerytalnego oraz o sposobie przekazywania środków.
3. Fundusz, na żądanie Członka, obowiązany jest udzielić informacji określającej pieniężną wartość środków zgromadzonych na jego rachunku.
4. Informacje, o których mowa w ust. 1-3 przesyłane są przez Fundusz w sposób opisany poniżej.
5. Do dnia 28 lutego 2017r. Fundusz, w uzgodnieniu z Członkiem Funduszu, stosuje następujące tryby i formy dostarczania informacji:
   a) w formie elektronicznej, na adres poczty elektronicznej (e-mail) wskazany przez Członka Funduszu,
   b) w formie elektronicznej, na indywidualne konto Członka Funduszu, dostępne na stronie internetowej Funduszu po zalogowaniu.
6. Do czasu uzgodnienia z Członkiem Funduszu trybu i formy przesyłania informacji, o których mowa w ust. 5, nie dłużej jednak niż do 28 lutego 2017r. informacja przesyłana jest zwykłą przesyłką listową na ostatnio wskazany przez Członka Funduszu adres.
7. Od dnia 1 marca 2017r. Fundusz, w uzgodnieniu z Członkiem Funduszu, stosuje następujące tryby i formy dostarczania informacji:
   a) w formie elektronicznej, na adres poczty elektronicznej (e-mail) wskazany przez Członka Funduszu,
   b) w formie elektronicznej, na indywidualne konto Członka Funduszu, dostępne na stronie internetowej Funduszu po zalogowaniu,
   c) w formie papierowej, zwykłą przesyłką listową, na adres do korespondencji wskazany przez Członka Funduszu.
8. Od dnia 1 marca 2017r. do czasu uzgodnienia z Członkiem Funduszu trybu i formy przesyłania informacji, o których mowa w ust. 7, informacja przesyłana jest w formie elektronicznej, na indywidualne konto Członka Funduszu, dostępne na stronie internetowej Funduszu po zalogowaniu.
9. Wniosek, o zmianę formy przesyłania informacji Członek Funduszu może złożyć na piśmie, poprzez indywidualne konto Członka Funduszu dostępne na stronie internetowej Funduszu lub telefonicznie – za pośrednictwem infolinii, po autoryzacji.

IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 26.

Likwidacja Funduszu następuje w przypadkach i na zasadach określonych w powszechnie obowiązujących przepisach prawa.

Deklaracja zasad polityki inwestycyjnej i celu inwestycyjnego Nationale-Nederlanden Otwartego Funduszu Emerytalnego („Fundusz”)

Sformułowanie celu inwestycyjnego Funduszu

Fundusz lokuje swoje aktywa zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych („Ustawa”), dążąc do uzyskiwania możliwie wysokiej stopy zwrotu przy jednoczesnym ograniczaniu poziomu ryzyka związanego z lokatami Funduszu. Realizując powyższy cel inwestycyjny, Fundusz dokonuje lokat w instrumenty finansowe określone w Ustawie przy uwzględnieniu ograniczeń inwestycyjnych wskazanych w odpowiednich przepisach prawa.

Wskaźniki, do których porównywane będą osiągane przez Fundusz stopy zwrotu

Osiągane przez Fundusz wyniki porównywane będą do:
1) średniej ważonej stopy zwrotu wszystkich otwartych funduszy emerytalnych. Oficjalny ranking wyników funduszy emerytalnych wraz ze średnią ważoną stopą zwrotu wszystkich otwartych funduszy emerytalnych za okres ostatnich 36 miesięcy podawany jest do publicznej wiadomości przez Komisję Nadzoru Finansowego;
2) wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem za ostatnie 72 miesiące – w marcu w stosunku do marca sprzed 6 lat oraz odpowiednio we wrześniu w stosunku do września sprzed 6 lat; wskaźnik ten ogłaszany jest przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” do dnia 20 kwietnia i do dnia 20 października każdego roku.

Opis polityki inwestycyjnej Funduszu wraz ze wskazaniem, w jaki sposób służy ona realizacji celu inwestycyjnego

Z uwzględnieniem ograniczeń wskazanych w Ustawie, aktywa Funduszu mogą być lokowane wyłącznie w następujących kategoriach lokat:
1) akcjach i innych instrumentach udziałowych będących przedmiotem oferty publicznej lub notowanych na rynku regulowanym w Polsce lub państwach będących członkami Unii Europejskiej lub stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym („Kraje EOG”) lub członkami Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju („Kraje OECD”) oraz obligacjach zamiennych na akcje tych spółek;
2) dłużnych papierach wartościowych;
3) tytułach uczestnictwa emitowanych przez fundusze inwestycyjne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę na terytorium państw będących członkami Unii Europejskiej, Krajami EOG lub Krajami OECD;
4) listach zastawnych;
5) kwitach depozytowych;
6) innych kategoriach lokat dopuszczonych przepisami prawa.

Do dnia 31 grudnia 2017 r. łączna wartość lokat aktywów Funduszu w kategoriach lokat, o których mowa w pkt 1) powyżej, nie może być mniejsza niż 15% wartości tych aktywów do dnia 31 grudnia 2017 r.

Aktywa Funduszu mogą być lokowane w aktywach denominowanych w złotych lub w walutach państw będących członkami Unii Europejskiej, Krajami EOG lub Krajami OECD.

Łączna wartość lokat aktywów Funduszu w aktywach denominowanych w walucie innej niż krajowa nie może przekroczyć 30% wartości tych aktywów.

Pożyczki i kredyty zaciągnięte przez Fundusz nie mogą przekraczać 1,5% wartości jego aktywów.

Zarówno cel inwestycyjny Funduszu, jak i zakres wykorzystywanych instrumentów finansowych jest zgodny z postanowieniami Ustawy. Fundusz stosuje określone w odpowiednich przepisach prawa limity inwestycji w poszczególne klasy aktywów – akcje, instrumenty dłużne oraz inne klasy aktywów. Udział poszczególnych klas aktywów zmienia się wraz z oceną perspektyw rynku akcji, instrumentów dłużnych oraz innych rynków finansowych. Udział poszczególnych klas aktywów, w ramach limitów określonych w Ustawie, jest zależny od decyzji zarządzających Funduszem. Aktywa Funduszu będą inwestowane w kategorie lokat wymienione powyżej w zależności od oceny potencjału wzrostowego poszczególnych kategorii lokat z uwzględnieniem poziomu ryzyka. Fundusz będzie lokować Aktywa zarówno w lokaty denominowane w walucie polskiej, jak i w lokaty denominowane w walutach obcych zarówno na rynku polskim, jak i rynkach zagranicznych.